

^ KÜR D xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DIPLOMAT

№ 25 (173), 02 - 08 İyul, Tirmeh sal 2012
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasi

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.**

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

**Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Gürcüstan
Prezidenti Mixeil Saakaşvili ilə görüşmüşdür**

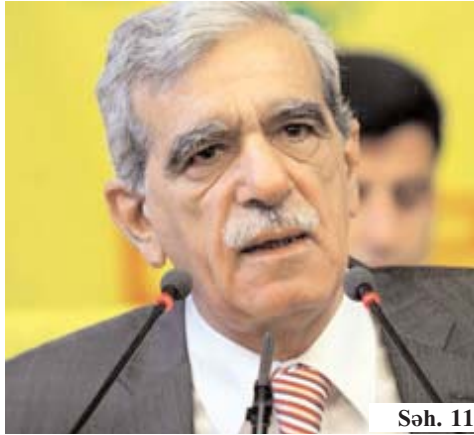
Səh. 12

**Barzanî, Kemal
Burkay Qebûl Kir**

Səh. 10

**Êdî bînpêkirin û
piştguhixistin nayê qebûlkirin**

Səh. 11

**Ahmet Turk: Em
dixwazin biçin İmraliyê**

Səh. 12

Erdogan pêşwaziya Zana kir

Səh. 3

**TÜRKİYƏ AVROPANI PKK-ya
DƏSTƏK VERMƏKDƏ SUÇLADI**

Səh. 4

**SURİYƏ TƏPƏSİ, PKK
BAYRAĞI, İRAN RAKETİ...**

"Bu, bir düşmənçilik niyyəti idi, Türkiyə cavabını aldı..."

Səh. 3

TÜRKİYƏ'NİN GÜCÜ SADECE KÜRDLERE YETİYOR

Səh. 13

**1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman
davasında Kürd xalqının rolu**

Səh. 8

"Киркук – красная линия курдов"

Səh. 15

Suriya Türkiyənin dərslərini verdi!

Səh. 9

День памяти товарищ Зилан

Səh. 15

Səh. 10

**PYD: Dixwazin rola pêşeng a
partiya me asteng bikin**

Səh. 4

**Türkiyə xalqı ilə hökumətinin
Suriyaya münasibəti bir-birinə ziddir**

Səh. 11

**Rûsiya: Kurdek çar
caran bû endamê Dûmayê**

Səh. 5

ZİMANÊ KURDÎ

"Azərbaycan-Rusiya əlaqələri bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir"

"Strateji tərəfdaşlığa əsaslanan Azərbaycan-Rusiya əlaqələri bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir". Trend-in məlumatına görə, bu barədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Bakıda cümə axşamı öz işinə başlayan "Rusiya-Azərbaycan Dialoqu 2012" üçüncü Rusiya-Azərbaycan regionlararası forumunun iştirakçılarına müraciətində deyilir. Dövlət başçısının müraciətini Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev oxuyub.

"Sizi - üçüncü Rusiya-Azərbaycan regionlararası forumunun iştirakçılarını ürəkdən təbrik edirəm. Diqqətəlayiq haldır ki, xoş ənənəyə çevrilmiş bu forum ikitərəfli əməkdaşlığın aktual məsələlərinin müzakirəsi üçün effektiv tribunaya çevrilib", - İlham Əliyevin müraciətində deyilir.

Prezident qeyd edib ki, iqtisadi, elmi-texniki və humanitar sahələrdə əlaqələrin dərinləşməsi hər iki ölkənin vətəndaşlarının rifahının yüksəlməsinə müsbət təsir göstərir, xalqlarımız arasında tarixən yaranan dostluq əlaqələrini möhkəmləndirir.

"Son illərin təcrübəsi göstərir ki, qonşu dövlətlərin regionları arasın-

da ticari-iqtisadi və investisiya mühitinin yaranması dünyanın bir çox ölkələrinin üzleşdiyi global maliyyə böhranının mənfi təsirlərinin aradan qaldırılmasına kömək edir. Bu mənada, Azərbaycanın və Rusiyanın regionlararası əməkdaşlığı yaxşı nümunə kimi xidmət edə bilər. Məmnuniyyətlə qeyd edirəm ki, hazırda respublikamız Rusiya Federasiyası subyektlərinin əksəriyyəti ilə birbaşa əlaqələrə

malikdir, onların bəziləri ilə hökumətlərarası sazişlər imzalanıb", - Prezidentin müraciətində deyilir.

İlham Əliyev forum çərçivəsindəki işgüzar əlaqə və müzakirələrin Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafına yeni təkan verəcəyinə, ölkələr arasında gələcəkdə qarşılıqlı anlaşmanın dərinləşməsinə və əməkdaşlığın genişlənməsinə kömək edəcəyinə ümidvar olduğunu bildirib.

İlham Əliyev Monteneqro Prezidenti Filip Vuyanoviç ilə görüşmüşdür

Prezident İlham Əliyev Krans Montana Forumunda iştirak etmək üçün Bakıya gələn Monteneqro Prezidenti Filip Vuyanoviç ilə görüşmüşdür. Görüşdə ikitərəfli münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyi bildirildi. Əlaqələrimizin ölkələrimizin iqtisadi inkişafına və xalqlarımızın rifahına töhfə verəcəyi qeyd olundu. Dövlət başçıları ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin digər sahələrdə də inkişaf perspektivlərinin yüksək olduğunu bildirdilər.

İlham Əliyev Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Fuceyra Əmirliyinin şahzadəsi Şeyx Məhəmməd Hamad bin Məhəmməd əl Şərqi ilə görüşmüşdür

Krans Montana Forumunda iştirak etmək üçün ölkəmizə gələn Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Fuceyra Əmirliyinin şahzadəsi Şeyx Məhəmməd Hamad bin Məhəmməd əl Şərqi Prezident İlham Əliyev ilə görüşmüşdür. Görüşdə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Fuceyra Əmirliyi ilə Azərbaycan arasında inkişaf edən əlaqələrin məmnunluq doğurduğu bildirildi, ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində bir-birinə verdiyi dəstəyin əhəmiyyəti vurğulandı. Qarşılıqlı səfərlərin mövcud əlaqələri daha da genişləndirəcəyinə əminlik ifadə edildi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban ilə görüşmüşdür

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 30-da Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban ilə görüşmüşdür.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanı qarşıladı.

Sonra Prezident İlham Əliyev ilə Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban arasında təkbətək görüş oldu.

Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban Azərbaycana ilk səfərindən ötən dövr ərzində Bakıda çox böyük inkişafın şahidi olduğunu vurğuladı və bu inkişafın onda böyük təəssürat yaratdığını dedi.

Azərbaycan ilə Macarıstan arasında əlaqələrin, o cümlədən siyasi sahədə fəal əməkdaşlığın sürətli və uğurlu inkişafından məmnunluğunu ifadə edən dövlətimizin başçısı iqtisadi sahədə daha çox inkişafa nail olunacağına ümid etdiyini bildirdi. Ölkələrimiz arasında güclü tərəfdaşlıq

əlaqələrinin qurulduğunu deyən Prezident İlham Əliyev energetika sektoru ilə bağlı əməkdaşlığımızın genişləndiyini vurğuladı. Bakıda keçirilən Krans Montana Forumunun beynəlxalq əhəmiyyətinə toxunan dövlətimizin başçısı Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanın Forumda iştirakının önəmini qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanın ölkəmizə səfərinin ikitərəfli əlaqələrimizin inkişafı ilə

bağlı məsələlərin müzakirəsi baxımından da əhəmiyyətli olacağına əminliyini bildirdi.

Sonra görüş geniş tərkibdə davam etdirildi. Dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Macarıstan arasında ikitərəfli əlaqələrin, o cümlədən Avropa İttifaqı çərçivəsində əməkdaşlığın önəmini vurğuladı. Macarıstanı Azərbaycan üçün əhəmiyyətli tərəfdaş və dost ölkə hesab etdiyini deyən Prezident İlham Əliyev ölkəmizin

Macarıstan ilə ikitərəfli əlaqələri daha da inkişaf etdirməkdə maraqlı olduğunu bildirdi. Dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında siyasi sahədə güclü əlaqələrin mövcud olduğunu dedi və bildirdi ki, iqtisadiyyat, energetika, təhlükəsizlik və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi üçün işə yaxşı perspektivlər vardır.

Bakıda keçirilən Krans Montana Forumunun önəmini qeyd edən Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban forumda iştirakından məmnunluğunu ifadə etdi. Baş nazir ölkəsinin Azərbaycan ilə istər ikitərəfli, istərsə çoxtərəfli formatda əməkdaşlığı daha da genişləndirəcəyinə əminliyini bildirdi.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanın şərəfinə nahar verildi.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Gürcüstan Prezidenti Mixeil Saakaşvili ilə görüşmüşdür

İyunun 29-da Prezident İlham Əliyev Krans Montana Forumunda iştirak etmək üçün Bakıya gələn Gürcüstan Prezidenti Mixeil Saakaşvili ilə görüşmüşdür.

Görüşdə ölkələrimiz arasında əlaqələrin müxtəlif sahələrdə uğurlu inkişafından məmnunluq ifadə olundu və əlaqələrimizin bundan sonra da inkişaf edəcəyinə əminlik bildirildi. Dövlət başçıları Bakıda keçirilən Krans Montana Forumunun önəmini qeyd etdilər.

Türkiyə raketlərini Bəşər Əsədə tuşladı

Türkiyəyə aid kəşfiyyat təyyarəsinin Suriya tərəfindən vurulmasıyla yaranmış gərginlik davam edir. Türkiyənin baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Suriyanı hədələməsindən sonra iki ölkənin bir-birilə sərhədində hərəkətilik diqqət çəkir. Həm Suriyanın, həm də Türkiyənin sərhəd bölgələrə əlavə qoşun dəstələri və hərbi texnika yeritdiyinə dair xəbərlər yayılıb.

Türk ordusuna aid Qaziantep

beşinci mexaniki zirehli briqadanın Kilis bölgəsinə göndərilən "Atılğan" və "Zıpkın" tipli Stinger raketləri Suriya ilə sərhəddəki Öncüpınar sərhəd məntəqəsinə yerləşdirilib. Raketlər Suriya ərazisinə doğru istiqamətləndirilib. Türkiyə bölgəyə əlavə zenit kompleksləri də yerləşdirib. Bu ərafədə

Türkiyə Quru Qoşunlarının komandanı, general Hayri Kıvrıkoğlu da Suriya ilə sərhəddəki Hatay bölgəsinə baş çəkib.

Suriya isə Türkiyə ilə sərhəddə bölgələrə yüzlərlə tank yerləşdirib. Bəşər Əsədə müxalif Suriya Azadlıq Ordusunun generalı Mustafa əl-Şeyxin sözlərinə görə, tanklar Türkiyə ilə sərhəd boyu əksər yaşayış məntəqələrinin həndəvərində yerləşdirilir. Qoşunlara komandanlıq isə

sərhəddən 30 km. aralıda yerləşən Hələb şəhərindəki hərbi məktəbdən ediləcək.

İranda dövlət televiziyasına danışan Bəşər Əsəd Türkiyə ilə yaranmış gərginliyə də toxunub. O, Ankaranın siyasətilə Türk xalqının Suriya haqqındakı müsbət fikirlərinin uyğun gəlmədiyini bildirib. Bəşər Əsəd suriyalıların ölümündə Türkiyə rəhbərliyinin yürütdüyü siyasətin də rol oynadığını deyib. Əsədin sözlərinə görə, hakimiyyət ölkədəki problemləri həll etmək üçün islahatları davam etdirsə də, Suriyadakı terrorçular və onları dəstəkləyən hökumətlər atılan addımlara məhəl qoymur.

Suriya-İran əlaqələrinə də toxunan Bəşər Əsəd İran ordusunun Suriyada fəaliyyət göstərdiyinə dair xəbərləri əsassız adlandırıb. O, Tehran rejiminin Suriya hakimiyyətinin yanında olduğunu, Dəməşqin də buna sadıq qalacağını söyləyib..

“Bu, bir düşmənçilik niyyəti idi, Türkiyə cavabını aldı...”

İranda rəsmi dövlət telekanalı "Press TV" iyunun 22-də Suriyanın Türkiyə hərbi kəşfiyyat təyyarəsini vurması ilə bağlı material hazırlayıb. Lent.az-ın verdiyi məlumata görə, "Press TV"-də efirə verilən şərhə iddia olunub ki, Türkiyəyə məxsus iki təyyarə təxribat məqsədilə Suriya hava sahəsində alçaqdan və sürətlə uçmağa başlayıb. Şərhə vurğulanı ki, böyük ehtimalla təyyarələr Suriyanın hava hücumundan müdafiə sistemini, reaksiyasını yoxlayıb: "Bu, bir, düşmənçilik niyyəti idi. Türkiyə Suriyadan bir cavab gözləyirdi və bunu da aldı. Türkiyə suriyalı üsyançıları silahlandırır, onları

ərazisində yerləşdirir. Yəqin ki, Türkiyə ABŞ-ın tövsiyəsi ilə Suriyaya təyyarələrini göndərdi. Türkiyə NATO üzvüdür, NATO Suriyaya müdaxilə üçün 4-cü və 5-ci maddədən istifadə edə bilər".

"Press TV" hərbi kəşfiyyat təyyarəsinin ABŞ prezidenti Barak Obama və Türkiyənin baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğan birgə planına əsasən, Suriyaya göndərildiyini ehtimal edir: "Hər an hər şey ola bilər, təxribat törətmək asandır. Bu, Barak Obamanın Suriyaya qəzəbini tökməsi üçün hazırlanmış böyük planın bir hissəsi ola bilər. Barak Obama üçün onu Bəşər Əsədə qarşı yumşaq davranmaqda günahlandırılan respublikaçıları susdurmaq üçün bundan yaxşı yol varmı?"

TÜRKİYƏ AVROPANI PKK-ya DƏSTƏK VERMƏKDƏ SUÇLADI

İranda "Fars" agentliyinin yaydığı xəbərə deyilir ki, Avropa Türkiyəyə qarşı PKK-nı dəstəkləyir, onların

Türkiyəyə təslim etməkdən imtina edir.

İtaliyada səfərdə olan Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Cəmil Çiçək belə deyib. O bildirib: "Bu günə qədər bir Kürd də vermədilər. Həbs etdiklərini də aradan çıxardılar..."

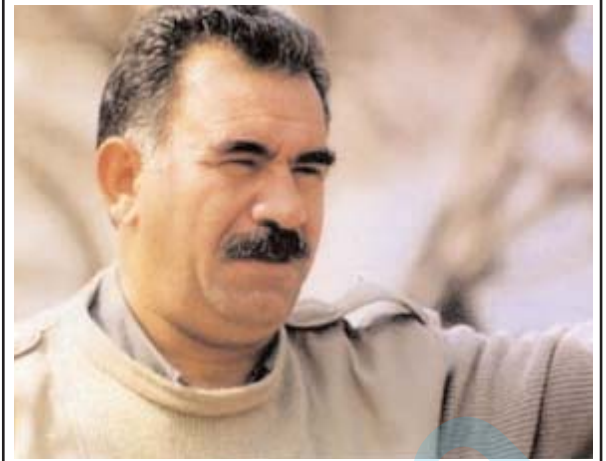
İtaliya parlamentinin xarici əlaqələ komissiyasının rəhbəri Stefano Stefani ilə bir araya gələn Cəmil Çiçək Türkiyədə həyata keçirdikləri reformalardan danışarkən deyib: "Biz bu islahatları

PKK basqısı altında həyata keçiririk"...

İtaliyanı həbs etdiyi 3 PKK-çıyı Türkiyəyə verməməsinə etiraz edən Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri deyib ki, İtaliya tərəfindən PKK ilə mücadiləni özündə əks etdirən heç bir qarşılıqlı addıma şahid olmadılar.

O bildirib ki, Avropadan Kürd məsələsində Türkiyəyə dəstək yoxdur, "PKK-çı qaçdı deyirlər, əslində isə özləri PKK-çıyı qaçırlar, bunun altını özəlliklə cızıram. Özləri qaçırlar"...

Elbəyi HƏSƏNLİ

Abdullah Öcalan ev dustaqlığına buraxılacaq?

PKK təşkilatı silahlı müqaviməti dayandıracağı təqdirdə, İmralı həbsxanasında saxlanılan PKK lideri Abdullah Öcalanın həbs cəzasının ev dustaqlığına dəyişdirilməsi məsələsi müzakirə oluna bilər.

"CNN Türk" telekanalının verdiyi məlumat görə, bu barədə Türkiyə Baş nazirinin müavini Bülent Arınc bildirib.

"PKK təşkilatı silahlı müqavimətdən əl çəkəcəyi təqdirdə, bu məsələ müzakirəyə çıxarıla bilər. Lakin hazırda buna ehtiyac yoxdur", - Arınc qeyd edib.

Baş nazirin müavini onu da deyib ki, PKK təşkilatı, ilk növbədə, silahlı müqavimətə qeyd-şərtsiz son qoymalıdır.

Trend

Həkimlər Abdullah Güle təyyarəyə minməyi yasaqladı

Türkiyə prezidenti Abdullah Gül Litva və Latviyaya edəcəyi səfərləri təxirə salmalı olub. Buna səbəb həkimlərin qərarıdır. Son vaxtlar qulağında rahatsızlıq hiss edən prezident müəyinədən keçdikdən sonra bəlli olub ki, 20-23 iyunda Kayseridə ziyarətdə olarkən prezidentin qulağındakı əvvəlki ağrılar yenidən baş qaldırıb. Elə bu səbəbdən də Güle təyyarəyə minməmək tövsiyyə olunub. Bilindi ki, müəyyən yüksəklikdən sonra təyyarənin göyertəsində təzyiq artır və bu qulaqlara təsir edir.(musavat.com)

İrana daha bir zərbə

Cənubi Koreya İrandan neft almağı dayandırır. Səbəb Avropa ölkələrinin İrana tətbiq etdiyi sanksiyaların 1 iyul tarixində qüvvəyə minməsidir. C.Koreya İrandan neft ixracatını dayandıran böyük sənayeye malik ilk Asiya ölkəsidir.

İxracatın dayandırılmasının əsas səbəbi yük daşıyan C.Koreya gəmilərinin bir çoxunun Avropa şirkətləri tərəfindən sığortalımasıdır. Sığortalara qoyulan sanksiya embarqoya qoşulmayan ölkəri də əhatə edəcək.

İranda ticarəti dayandıran Koreya enerji ehtiyacını Küveyt, Qətər və İraqdan satın aldığı neftlə kompensasiya edəcək.

azadliq.info

İrandan Türkiyəyə gələn qaz borusu partladı

Türkiyənin Ağrı vilayətində İrandan gələn təbii qaz borusunda

partlayış baş verib. Türkiyə Energetika Nazirliyi partlayış nəticəsində təbii qazın kəsildiyini bildirib. Məlumata görə, partlayış borunun Xıdırılı və Qələndər yaşayış məntəqələri arasındakı hissəsində qeydə alınıb. Qəzalı hissədə bərpa işləri aparılır. Bərpa işlərinin azı 4 sutka çəkəcəyi bildirilir. Rəsmilər hadisənin səbəbi ilə bağlı araşdırmaya başlayıblar. Hələlik dəqiq səbəblər məlum olmasa da, partlayışın PKK tərəfindən törədildiyi ehtimalı istisna edilmir. Qeyd edək ki, boru vasitəsilə günlük təbii qaz ixracı 27 milyon kuba bərabərdir.

Suriyada oğurlanan iki iranlı mühəndis vətənə qayıdıb

Suriyada müxalifət qüvvələri tərəfindən oğurlanan iranlı mühəndislər bu gün səhər vətənə qayıdıblar. SalamNews-un IRNA-ya istinadən verdiyi xəbərə görə, bu barədə İranın Türkiyədəki səfirliyindən məlumat verilib. Daha öncə iki mühəndis də azad edilmişdi. Ancaq üç iranlı mühəndis hələ də Suriyada əsirlikdədir.

Xatırladaq ki, Suriyanın mərkəzi hissəsində yerləşən Condar elektrik stansiyasında çalışan iranlı mühəndislər 2011-ci il dekabrın 16-da müxalifət qüvvələri tərəfindən qaçırılıb.

SalamNews, A.Belyayeva, R.Aygün

Suriya ordusu Türkiyə ilə sərhədə qoşun yerləşdirir

Suriya ordusu Türkiyə ilə sərhədə 170 tank və digər hərbi texnika yığıb. Trend-in məlumatına görə, bu barədə cümə günü Türkiyənin "Zaman" qəzeti müxalif Azad Suriya Ordusunun generalı Mustafa əl-Şeyxin bəyanatına istinadən xəbər verir. Əl-Şeyxin məlumatına görə, tanklar Hələb şəhəri yaxınlığındakı Musəlmıyyə kəndi ərazisində yerləşdirilib. Hələb Türkiyə ilə sərhəddən cəmi 30 kilometr aralıda yerləşir.

trend.az

Tanınmış müğənninin səhnədə əlini dişlədilər

Türkiyənin tanınmış kürd əsli müğənnisi Rojinin əlini pərəstişkarı dişləyib. Hadisə müğənninin Kocaeli vilayətinin Darıca rayonunda keçirdiyi konsertdən sonra baş verib.

Məlumata görə, konsertin axırına yaxın pərəstişkarları müğənninin ətrafına toplanıb. Bu vaxt Rojinin əlini öpən pərəstişkarlarından biri onun əlini dişləyib. Yarası qanayan Rojinə ilk müdaxilə səhnə arxasında göstərilib və müğənni yaxınlıqda olan tibb məntəqəsinə çatdırılıb. Qeyd edək ki, müğənni pərəstişkarından şikayətçi olmayıb.

ANS Press

Türkiyə xalqı ilə hökumətinin Suriyaya münasibəti bir-birinə ziddir

Türk xalqının Suriyaya münasibəti ilə türk hökumətinin apardığı siyasət bir-birinə ziddir. Bunu Suriya Prezidenti Bəşər Əsəd bəyan edib.

Dünyanın reaksiyasını əhəmiyyətsiz hesab edən Əsəd, Türkiyə siyasətinin xalqın iradəsini əks etdirmədiyini bildirib.

SalamNews-un Türkiyə mətbuatına istinadla verdiyi xəbərə görə, Əsəd İranla əlaqədar deyib: "İran Suriyanın yanındadır və biz də onlara sədaqətlə

bağlıdır". İran dövlət televiziyasına müsahibə verən Bəşər Əsəd,

Dəməşq rejiminin ölkədəki problemlərin həlli üçün islahatları davam etdirdiyini, ancaq Suriyadakı terrorçuların və bu terrorçuları dəstəkləyən hökumətlərin atılan addımlara əhəmiyyət vermədiklərini söyləyib: "Bəzi ölkələr bizi günahlandırmaq üçün Annan planının süquta uğramasını istəyir. Suriyaya hərbi müdaxilə ehtimalı yoxdur. Liviyadakına bənzər bir əməliyyat Suriyada mümkün deyildir".

SalamNews, N. Ələkbər

Hazırkı mərhələdə Türkiyə ilə Suriya arasında müharibə olmayacaq

Hava Hücumundan Müdafiə (HHM) sistemi avtomatik olaraq Türkiyə qırıcısını məhv edə bilməzdi, bunun arxasında konkret şəxs dayanıb. Bunu SalamNews-a keçmiş SSRİ Hava Hücumundan Müdafiə (HHM) Qoşunlarının hərbi şurasının üzvü, hərbi ekspert, istefada olan general-mayor Vladimir Timoşenko bildirib.

"Ankaranın bu cür addımları müharibəyə gətirib çıxarmayacaq. Bütün bunların səbəbi, Türkiyə qırıcısının vurulması kimi halların

təkrarlanmasının yolverilməzliyini Suriyaya başa salmaqdır", - Vladimir Timoşenko deyib. Ekspertin sözlərinə görə, təyyarə neytral sularda vurulubsa, hadisəyə görə məsuliyyət Suriya hakimiyyətinin üzərinə düşür. "Belə olduqda, Suriya hökuməti üzr istəməli və dəymiş zərəri ödəməlidir", - o deyib.

Türkiyəyə məxsus qırıcının Suriyanın avtomatik HHM sistemi tərəfindən vurulmasının mümkün olduğunu şərh edən Vladimir Timo-

şenko, hazırda dünyada mövcud bütün HHM sistemlərinin avtomatik olduğunu bildirib. "Lakin hədəfi müəyyən edən, qərar qəbul edən və məhv edən sistemin mövcudluğu inandırıcı deyil. Dünyada belə bir sistem yoxdur və ola da bilməz. Qərarı insan qəbul edəcək. O ki qaldı nişanalmanın avtomatik olmasına, bu yalnız raket sistemlərində olur", - ekspert əlavə edib.

SalamNews, C.Ağadadaşov, M.Cavid

SURİYA TƏPƏSİ, PKK BAYRAĞI, İRAN RAKETİ...

Türkiyənin "Zaman" qəzetinin verdiyi xəbərə görə, Suriya tərəfi provokasiya məqsədilə yeni üsula əla atıb. Suriya yetkiləri Türkiyəyə qarşı uzun illərdir ki, müharibə aparan PKK-nın rəmzi olan bayrağının Ayn-əl-Ərəb şəhərindəki yüksəkliyə sancılmasına icazə verib. Qeyd olunur ki, bu şəhər Türkiyə ilə sərhəddə yerləşir.

Təpənin üstündə 15 metr yüksəklikdə qaldırılan bayraq Türkiyə ərazisindən aydın görünür. Maraqlıdır ki, PKK bayrağı ilə yanaşı Suriyanın dövlət bayrağı da asılıb.

Qəzet bildirir ki, Ayn-əl-Ərəb

şəhərinə PKK yaraqlıları nəzarət edirlər və onlar Suriya iqtidarına sədaqət sərgiləyirlər.

"Al-Quds Al-Arabi" qəzeti isə Suriyanın vurduğu Türkiyə kəşfiyyat uçağından yazıb. Qəzet Lon-

dandakı hərbi ekspertlərə istinadən bildirir ki, Türkiyə uçağı İran istehsalı olan raketlə vurulub. Belə ki, Türkiyə uçağı alcaqdan uçmuş. Suriya ordusunda alcaqdan gedən uçağı vura biləcək raket olmayıb. Bu keyfiyyətə malik raketləri İran bu yaxınlarda Suriyaya verib. Türklər bundan xəbərsiz olduqlarına görə, ehtimal ediblər ki, alcaqdan ucmaqla təhlükədən kənardadırlar.

Əlbəy HƏSƏNLİ

Türkiyə sərhəddə bufer zona yaratmaq istəyir

Türkiyə Suriya ilə sərhəddə bufer zona yaratmaq barədə ABŞ və NATO ilə danışıqlar aparır. Məhz bu məqsədlə Ankara son bir

neçə gün ərzində sərhədə hərbi texnika cəmləşdirir. Trend-in məlumatına görə, bu barədə ABŞ Müdafiə Nazirliyinin yüksəkrütbəli məmuru Türkiyənin "Vətən" qəzetinə bildirib. Onun sözlərinə görə, Türkiyə habelə NATO ölkələrindən Suriya üzərində uçuşsuz zona yaradılmasını da tələb edib. Öz növbəsində, Suriya böhranı məsələsi ilə birbaşa məşğul olan adı açıqlanmayan türk diplomatı "Vətən" qəzetinə Suriya üzərində uçuşsuz zona

yaradılmasının həqiqətən müzakirə olunduğunu təsdiqləyib. Türkiyə çərşənbə axşamından etibarən Baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bəşər Əsəd rejiminin Türkiyənin təhlükəsizliyini təhdid etməsinə dair bəyanatından sonra Suriya sərhədinə hərbi texnika yığılmağa başlayıb. Ərdoğan Suriyanın türk təyyarəsini onun hava məkanına soxulmasından sonra öz ərazi sularında vurduğunu bildirməsindən sonra bəyanatla çıxış edib.

Hesênê Hecîsilêman

DÎLANÊ

Dîlanê ha, Dîlanê,
Tu gula nav mêrganê.
Karxezala çîyanê,
Tu kulîlka gulanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Sozê te da min kanê?
Rûbixala, tor mircanê,
Bide min ramûsanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Bedew birûqeytanê.
Sûlavlêka avanê,
Qalçîçeka zozanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Berfa serê çîyanê.
Kulîlka dor çemanê,
Rihana dev gelyanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Binevşa bin berfanê.
Beybûna nav zevyanê,
Alala Adyamanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Gerdensûşa, Merdînê.
Bedewa wek fincanê,
Evîndara wek Zînê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Gula şaxê Efrînê.
Dilêm derxe birînê,
Çeva min biqirpînê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Were, bajarê Wanê.
Di nava Kurdistanê,
Şake dilê evdanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Gevotka ser daranê.
Çevên reşe adanê,
Mêrxasa me Botanê!

Dîlanê ha, Dîlanê,
Keça meye Kurdanê.
Ji nîsla egîtanê,
Xwîşka Mezlûm Doxanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Hilde çek û rextanê,
Bilind be ser çîyanê,
Şerke ber dijminanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Hevala Bêrîvanê.
Rabe hilde heyfanê,
Şake ruh şehîdanê.

Dîlanê ha, Dîlanê,
Hatî gelyê Zîlanê.
Mêrxasa me Kurdanê,
Azake Kurdistanê!

ZIMANÊ KURDÎ

Nava ziman da, tu pir bedewî,
Bi xayî gelî, nemayî sêwî.
Wek merga rengîn, tu gul vedidî,
Zimanê Manî, zimanê Mêdî.

Tu pir şîrînî mîna şîrê dê,
Her pesin, metih li rewşa te tê.
Pir kevnaî tu, bi xweş awazî,
Per vedidî tu, namirî, sazî.

Zimanê dayka mine helalî,
Ehmede Xanî, Rostemê Zalî.
Dixululî tu, mîna kaniya,
Dewlemend dibî, tu weke derya.

Xezineke tu bê ser-binîyî,
Gelê Rohhilata Navîn ra mayî
Tu kanî, feyde ji te hildidin,
Çerxa feleke li te badidin.

Dijmin dixwaze te tune bike,
Di nav zimana, şopa te rake.
Kurd û Kurdistan te diparêze,
Navê te dikşîne, bi hurmet, rêze.

Zar-ziman dikî, tu helbestvana,
Ew te rêz dîkin, li ser dastana.
Lelî û dûrî, xezna bi xudî,
Tê pêşda herî, zimanê Kurdî!

ZIMANÊ DÊ

Te hez dikim zimanê dê,
Te ra her tim xweşa min tê.
Tu bahayî wek zêr û zîv,
Bedewî tu wek stêrk-hîv.

Tu xezneke bê ser-binî,
Wek şîrê dê tu şîrînî.
Tu kaniyî dixululî,
Boy gelê me lel û durî.

Te bikişî, te ne çikî,
Li dinyayê te bar nekî.
Tim te bijî, gelê me ra,
Te gul vedî her rozgara.

Zimanê tu mam Xaniyî,
Feqiyê Teyran, Cizîrîyî.
Bilind kirne wan navê te,
Reng rewş dane bedewiya te.

Mîna berfa çîya temîzî,
Bi rewş û rengawazî.
Ku derbaz bin sal û zeman,
Bîr nake te Kurd-Kurdistan.

SALA BÎ XÊR

Sala bi xêr, meha bi xêr,
Me ra tîne bahara xêr.
Dost û nasa digîne hev,
Wan şa dike her tim li hev.

Tav ku derte berf dihele,
Pir şa dibe dilê gele.
Deşt û zozan hêşîn dibin,
Çîya gulava dixemilin.

* * *

Gel dixwaze bijî aza,
Ku bigêje bext-miraza.
Çira meye jî vêveve,
Axa meyê jî aza be.

Wê binivîsin şaîr şêra,
Ji boy axa azadar ra.
Her aliyê îşîq-nûr be,
Ala meyê her tim babe!

EV ÇIYANA

Ev çiyana kulîkava xemilîne,
Mîna wana çîyayên bedew min nedîne.
Sekinîne li piştta me mîna şêra,
Bûne cî-war, hêlîn-sitar pêşmerga ra.

Ji sîngên wan derdikevin kaniyê avsar,
Merî li wir tu car nabe qet tengezar.
Xwezil ez jî, wir carekê bûma mêvan,
Li ser axa kal-bavê xwe bûma şivan.

Tev pêşmerga bigeryama çîya-banya,
Baqên gulan minê xwe ra wir bihanya.
Min jî dixwast bibûyama ça qehreman,
Aza kira welatê xwe Kurd-Kurdistan!

FELEK

Ax felek, felek,
Wax felek, felek,
Çira serê me
Çêdikî kelek!

Em bendê tene,
Ev çî fêl, fene?
Çira me dikî
Nav weza, kene!

Nav dinya mezin,
Em dîkin qazin,
Te neda me par
Bê eşq û sazin!

Me were rehmê,
Vê roj û demê,
Tu pêş neyara
Me nede şermê!

Bide me parê,
Bi deste zorê,
Kurdistana me
Alê û morê!

EZ XERÎBÎM

Ez xerîbim ji welet dûr,
Bê dar û piş û birîn kûr.
Birîna min pir xedare,
Ne tenêye ewa çare.

Ew birîna Kurdistanê,
Ewa maye bin destane.
Parçe kirin ew çar alî,
Ji zulm, zorê navê xalî.

Gelê wê bû şoryê teyran,
Zivistan, havîn û baharan.
Perîşane bi tirs û sew,
Mala xwe da ew nake xew.

Di welêt da bûye xerîb,
Pêş dijmina bûye reqîb.
Hesreta wê dikişînim,
Boy huba wê har û dînim.

Wekî li wir bibim mêvan,
Wê hemêzkim ezê dil-can.
Bigerim mêrg, çimanê wê,
Deşt û zozan, çîyayê wê.

Ji kaniyêd wê bixwum avê,
Bikişînim gula hewê.
Pêş wê didim qîrar û soz,
Ji kulîlka çêkim koloz.

Şevê, rojê li wir kar kim,
Wê ji dijmin aza bikim.
Bînim ala Kurdistanê,
Binikînim ser Sîpanê!

EWLADÊ KURD...

Dinya kevna zehf rind zane,
Gelê me Kurd ewlad dane.
Bûne rêber, bûne serok,
Kare wana bûye dîrok.

Navê gelan bilind kirine,
Dîroka wan xemlandine.
Kar kirine bi ruh û can,
Bûne sitêrk ji bona wan.

Şer kirine pêş dijmina,
Wek merxasa, weke zana.
Dijmin girtne hêsîr û dîl,
Aza kirine kasiv, sêfil.

Bûne egît, bûne efat,
Li Bakûr û li Rohhilat.
Aqilbend bûn zane û jîr,
Bûne boy me bawer û bîr.

Yek ji wana Selahaddîne,
Ew efate rû zemîne.
Aza kirye Qûdus, Misir,
Şam û Heleb, Diyarbekir!

Hezar-hezar sal bîn-herîn,
Tu car, tu wext ew namirin.
Gelê meye wan bîr neke,
We navê wan her tim jorke!

**Hüseyin
Kürdoğlu**

NECƏ SATIM

(Ölüm yatağına düşən şuşalı qarının dərman pulundan ötrü yeganə Qarabağ xalçasını satmaq isteyen gözüyaşlı qızına dediyi son sözləri)

Burda Qarabağı toxumuşam mən,
Bu gül dənizini mən necə satım?
Burda naxış-naxış yanan qəlbimin,
Odu-nə-közünü mən necə satım?

Xalçadan boylanır xarıbülbulüm,
Yarı qızılgülüm, yarı bülbülüm.
Oxuyur gül üstə sarı bülbülüm,
Şuşamın yazını mən necə satım?

Dedim qoy tanıtın öz ustadını,
Verdim bu gözələ ömrün dadını.
Kəsdim, «Cıdır düzü» qoydum adını,
Bəs Cıdır düzünü mən necə satım?

Baş-başaya dayanıb qartallı dağlar,
Baxan vəcdə gələr, zövqündən ağlar.
Burda Molla Pənah nəğməsi çağlar,
Vaqifin sözünü mən necə satım?!?

Ağ bulud altında şahinlər uçur,
Yaşıl talalarda əliklər qaçır.
Yayda yuxusundan təzə göz açır,
Qırxqız nərgizini mən necə satım?!?

Dağlar cilvelənir min bir boyada,
Bax çıxan günə də, batan aya da.
Tarix kitabımız bu sal qayada
Nahaq qan izini mən necə satım?

Əksini çəkmişəm Turşsu dağının,
Cabbar oylağının, Xan oylağının.
Kirsin, Ziyarətin gəlin çağının
Gülər bənizini mən necə satım?

Qızım, hər əzaba, hər cəfaya döz,
Qoy bir də dilinə gəlməsin bu söz.
Axır yamacların suları göz-göz,
Bulağın gözünü mən necə satım?

Sənə qurban olum, ümidlə yaşa,
Bir gün diləklərin gələcək başa.
Qarabağ behiştədir, paytaxtı Şuşa,
Behişt mərkəzini mən necə satım?

Baxa bilməmişəm gözüm dolusu,
Nə deyər bu yurdun eli-ulusu?
Mənə yer üzüdür vətən xalısı,
Bütün yer üzünü mən necə satım?!

12.04.1995

YARALI QAYA

Vətən savaşından yaralı qaya,
Gərir sinəsini yağlı qəsdinə.
Güllələr, mərmlər yağır üstünə,
Bağrı parçalanıb tökülür çaya.
Yuvası dağılan quşlar da qaçır,
Duman tənziyyə ilə sarıyır, açır,
Göstərir köksünü günəşə, aya,
Vətən savaşından yaralı qaya.
Zəfər bayrağının kölgəsi düşsə,
İgidlər qələbə şərbətin içsə,
Ağrısı-acısı səngiyər bir az,
Yenə zilə qalxır o şalalə saz.
Yenə də vüqarla baxar dünyaya,
Vətən savaşından yaralı qaya...

**Bariyə
Bala**

SALATIN, ƏZİZ BACIM

Qəhrəman Kürd qızı Salatının xatiresinə.

Vətəni çox sevirdin
Gözlərinin nuru kimi,
Gecə-gündüz qeyrət ilə
Hay salırdın kuru kimi.

Qorxu-ürkü tanımadan
Hey düşürdün dağa-daşa,
Neçə-neçə kənd şəhəri
Dolanırdın başdan-başaya.

Sən deyirdin, şad yaşasın,
Kimsə yetim qalmasın qoy.
Yol üstündə, gədəklərdə
Yolçular kül olmasın qoy.

Sülh, qaradaşlıq zəfər çalsın
Yer üzündə hər guşədə,
Haqq var olsun, şər utansın,
Gəlib yetsin belə vədə.

Hər bir millət dinc yaşasın,
Qonşulardan çəkilsin göz.
Bir süfrədə otursunlar,
Dostluq olsun ən əziz söz.

Əziz bacım! Bəxt gülmədi
Niyə sənə üstünə bəs?
Qatil, canı olan yerdə
İş gətirir həmişə nə's.

Sənə o mina gərdenin
Birdən oldu qıpqırmızı.
Qəsd, qərəzli daşnaq əli
Quruyaydı, vətən qızı!

Həmin anda çaylar durdu,
Meşə əsdi, saldı haray.
Göy sızladı, daş titrədi,
Çəmən, dərə dedi: vay!, vay!

Göyərçinlər qanad çarpdı,
Maral dağı dörd dolandı.
Bülbül susdu, güllər soldu,
Duru axan su bulandı.

El-obalar hönkürdü,
Qoparırdı aləm, şivən,
Haqq evində arxayın yat,
Yada qismət olmaz vətən.

Dövrən çox da belə getməz,
Qəlb sözümü söyləyir dil:
Laçının igid Kürdləri
Alaçaqdır heyfini, bil.

Kürd dilindən çevirən: Şamil Əsgərov.

CABBAR BABA

Azərbaycan xalqının böyük rəssam oğlu və
Kürd xalqının sədaqətli dostu Cabbar
Quliyevin 75-illik yubleyinə ittihaf.

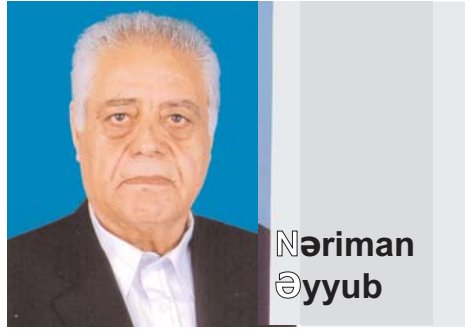
Başı qarlı nəhəng dağsan, əyilməzsən yağ, yada,
Şirin sulu bir çeşmədən, axacaqsan bu dünyada.
Yorulmadan sən fırçanla cansızlara verirən can,
Sənətinlə fəxr eləyir ana yurdun Azərbaycan.

Tanrı sənə yaradıbdır halal süddən, saf mayadan,
Damla-damala, qətrə-qətrə ilham verib öz nurundan.
Günəş qədər vüqarlısan, ziyan düşür qoca yurda,
Cabbar baba, sənətinə ölüm yoxdur bu dünyada.

Kaş birlikdə biz gedəydik baxtı yatmış Kürdüstanə,
Şad müjdələrlə qaçırdıydıq həm Təbrizə, həm Zəncanə.
Laçın, Şuşa, Kelbəcərdən yox olaydı yağ, izlər,
Dağ döşündə rəqs edəydi şux gəlinlər, incə qızlar.

Xankəndində biz açaydıq şe'r, sənət məclisini-
Mən qələmlə, sən fırçanla nəqş edəydik el dərdini.
Cıdır düzü, Murov dağı qoy olaydı at oylağı,
Yurdumuzdan, yuvamızdan çəkileydi murdar, yağ.

Hər ikimiz eyni suyuq, bir torpağın övladıyıq,
Yurdumuzdan didərginlik, əzablılıq, qaçqınlılıq.
Böyük tanrı erməninin ocağına bəla salsın,
Bundan sonra yubleylərin ləvəndə tez-tez olsun.

**Nəriman
Əyyub**

SƏHV DÜŞƏNDƏ YERİMİZ

Qərribə oluruq biz
Səhv düşəndə yerimiz.
Qabil

Doğru deyil heç kimin,
Səhvdir hamının yeri.
Qıran yoxdur tilsimi,
Neçə illərdən bəri,
Dünya qalib sərsəri.

Yer verilib nadana,
Dünənki o çobana.
Baxıb ah çəkər ana,
Səhvdi çoxunun yeri,
Baxmır şəhərin meri.

Dəyişdikcə o yeri,
Olmur onun səməri.
Əyyaşlıq edir əri,
Məcbur olanda zənən,
O da olur yol dönən.

Dönür ər acığına,
Girir yad qılığına.
Olur bir əski cuna,
Ər olanda arvadbaz,
O da olur kişibaz.

Çoxaldıqca bu bazlar,
Çoxalır yaramazlar.
Qəlblər baxanda sızlar,
Fikir verin kişilər!
Göstərin azca hünər!

Pozulub gedir dünya,
Pəridən yaxşı Sonya.
Gen paltar geyir Anya,
Nənəxanim lüt gəzir,
Qanan qəlbləri əzir.

Fikir vermir nadanlar,
Qudurmuş vəhşi canlar.
Hara gedir bu anlar?
Fikir verin kişilər!
Sizsə göstərin hünər.

12.08.2010.

O HİKKƏBAZLIĞIN

O hikkəbazlığın, kişibazlığın,
Sənə yalqız qoydu fani dünyada.
Gələ bilməz bir də həmin qızlığın,
Sən ki layiq oldun şərfətsiz ada.

Hamıdan ağıllı saydın özünü,
Doxsan faiz yalan dedin sözünü.
Rəngləsən də o qırıqmış üzünü,
Xoşa gələr ancaq tanımaz yada.

Düşünmədin gün keçdikcə yaş ötür,
Ömürün ağacı gündəlik bitir.
O cavan gəncliyin gündəlik itir,
Ağarmış saçların verir ki, səda.

Övladsız, nəvəsiz kimə gərəksən,
Vaxtında biləydin onu gərək sən.
Nətəmiş əqidən, çirkin ürəksən,
Gözəlliklərini verməsən bada.

Heç kimin yanında yoxdur hörmətin,
Bir daha hörməti qazanmaq çətin.
İlk gündən bilirəm yoxdur qeyrətin,
Mən dənizəm, sən yanımda bir ada.

Nə qədər özünü çəksən əbəsdir,
Artıq qocalığın yanını kəsdi.
Nərimanın haqq səsi həqiqi səsi,
Dözmür xalqı üçün olan fəryada.
17.08.2010.

DEYİL

Tobaları bilməz tobasız insan,
Başa salmaq istəmişəm hər zaman.
Onun xasiyyətin nə gizlət, nə dan,
Ha tənəli söz de, utanan deyil.

İllərlə demişəm çox tənəli söz,
Köndələn baxmışam, ağartmışam göz.
Sən ki dözümlüsən, yenə ona döz,
Sözünü korrılama, söz qanan deyil.

Bəd xasiyyətlər qalib onda ənənə,
Utanmadan gündə sataşır mənə.
Demişəm, deyirəm, deyəcəm yenə,
Od da vursan yaşdı, odlanan deyil.

Ay Akif, düşünsən bilərsən kimdi,
Saza, kamançaya yararsız simdi.
O ya möcüzədi, ya da tilsimdi,
Kimliyin soruşsan, o danan deyil.

Nəriman, özünü yorma heç zaman,
Onu belə yaradıbdır Yaradan.
Xasiyyətin nə gizlət, nə də ki, dan,
O bir yaş kötükdü, o yanan deyil.
28.12.2010.

VARLILAR

Allahım sizlərə verən dövləti,
Bir az da bizlərə verin, varlılar.
Zəhmətsiz yığılan həmin sərvəti,
Paylayın, yaxşı iş görün, varlılar.

Yığdığınız alın təri deyildi,
Heç birinin öz hünəri deyildi.
Qəlbinizin heç tərəri deyildi,
Siz düşünün xeyli dərin, varlılar.

Allahım veribdir təsadüfi var,
Sən də xalqa payla, eyləməynən ar.
O yaxşılıq qalacaqdır yadigar,
Nə düşünmə, nə də ərin, varlılar.

Yığdığın bəs edər neçə yüz ilə,
Yüzdən artıq yaşamaq olmur, lələ.
Yüz nəvə-nəticən olsa da belə,
On dəfə artıqdı varın, varlılar.

Nəriman Əyyubun dediyi bəsdə,
Xoşagəlməz işlər səbrini kəsdi.
Bu qədər varlanmaq artıq əbəsdə,
Düşünün rahatca narın, varlılar.
05.02.2011.

«SƏHƏR SOVQATINI» DİNLƏYƏRKƏN

Ay Behrudü, sözlərini bilmədim,
Ha çalışdım, bir mətləbə gəlmədim.
Qəhərləndim, göz yaşımı silmədim,
Bir sözünü anlamadım, nə deyim.

Gah çıxırsan göyün yeddi qatına,
Gah minirsən Koroğlunun atına.
Sanki mindin Koroğlu Qıratına,
Heç sənə də danlamadım, nə deyim.

Nəvəm güldü söylədiyən sözlərə,
Baxdım baxmaq istəməyən gözlərə.
Şeirlərin heç vermədi səmərə,
Sözlərinə mən yanmadım, nə deyim.

Bayatılı kimi sönük sözünlə,
Tərif eyləyirsən özün özünlə.
Gah gəzirsən bu dünyanı dizinlə,
Nə dedinsə mən qanmadım, nə deyim.

Gah deyirsən, bu vəfasız dünyadan,
Türk elinə çatacaqdır bu sədan.
Mən açıq bilmədim nədir bu ədan,
Nə dedinsə, odlanmadım, nə deyim.

Qulaq asdım söylədiyən sözlərə,
Nərimana verəmmədin səmərə.
Oturmusan o əlçatmaz yəhərə,
Həqiqəti heç danmadım, nə deyim.
09.01.2011.

Aqşin Mehdiyev BMT-də çıxış edib

Azərbaycanın BMT yanında daimi nümayəndəsi, səfir Aqşin Mehdiyev BMT Təhlükəsizlik Şurasının silahlı münaiqşələrdə mülki vətəndaşların qorunması mövzusu üzrə keçirilən iclasında çıxış edib

Azərbaycanın BMT yanında daimi nümayəndəliyindən verilən məlumata görə, A.Mehdiyev bildirib ki, beynəlxalq icma silahlı münaiqşələrdə mülki vətəndaşların qorunmasına dair qətnamələr, sanksiyalar, BMT sülhməramlı əməliyyatlar və digər vasitələrlə normalar təyin etməyə çalışsa da, bütün dünyadakı silahlı münaiqşələrdən məhz mülki vətəndaşlar ən çox əziyyət çəkir. Ölkəmizin mövqeyi bundan ibarətdir ki, mülki əhaliyə qarşı müharibə cinayətləri, soyqırımı, humanitar qanunları və insan hüquqları qanunlarını kobud şəkildə pozan halların qarşısını almaq üçün ən səmərəli yol bu əməlləri həyata keçirənləri məsuliyyətə cəlb etməkdir. Liberianın keçmiş prezidenti Çarlz Teylor, Konqonun siyasi lideri Tomas Lubanqa kimi şəxslərin törətdiklərinə görə məsuliyyətə cəlb edilməsi bu cür cinayətlərin unudulmaması, bağışlanmaması və hətta ən yüksək səviyyəli rəsmilər tərəfindən belə həyata keçirilməsinin qəbulolunmazlığı barədə aydın mesaj verib.

O deyib: "Təəssüflər olsun ki, bu gün elə dövlətlər var ki, hökumət səviyyəsində "cəzasızlıq" mədəniyyəti aşılayır, işğalçı təcavüzü, qonşuya nifrəti, günahsız insanların evlərindən qovulmasını, bəşəriyyətə qarşı ən ağır cinayətlər törədənləri dəstəkləyir

və qəhrəman kimi qələmə verir. Davamlı sülhün, ədalət və həqiqətin, barışın bərqərar olunması, münaiqşədə mülki qurbanların hüquqları və maraqlarının qorunması və ümumiyyətlə, cəmiyyətin sağlamlığı naminə belə "cəzasızlıq" mədəniyyətinə son qoyulmalıdır. Əhalinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi münaiqşələrin uzunmüddətli siyasi nizamasılmasına yetişməsi və post-münaiqşə vəziyyətlərində inkişafa yardımın təmin edilməsi üçün əsas şərt-dir".

O vurğulayıb ki, bizim ölkəmiz silahlı münaiqşələrdə mülki vətəndaşların əziyyətləri barədə öz təcrübəsindən yaxşı məlumatlıdır. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü beynəlxalq icma tərəfindən ən ciddi cinayətlər hesab edilən əməllərlə müşayiət olunub.

Diplomat diqqətə çatdırıb ki, tərəflər arasında 1994-cü ildə atəşkəs haqda razılaşma əldə edilsə də, son aylar təmas xətti boyu Azərbaycanın mülki əhalisi və mülki obyektlərinə qarşı

ermənilərin hücumları artıb. Ötən il təmas xəttinə yaxın yaşayan 9 yaşlı azərbaycanlı uşaq erməni snayperi tərəfindən qətlə yetirilib. Bir müddət sonra isə Ermənistanla sərhəddə yerləşən Tovuz rayonunun Əlibəyli kəndində Ermənistan ərazisindən Azərbaycana axan çaya buraxılan uşaq oyuncağının içinə quraşdırılan partlayıcı qurğunun işləməsi nəticəsində 13 yaşlı azərbaycanlı qız həlak olmuş, onun 32 yaşlı anası ciddi yaralanıb. Uşaqların qətlə də daxil olmaqla, Azərbaycanın mülki vətəndaşlarına qarşı hücumlar, Ermənistanın təcavüz və nifrət siyasətinin bir hissəsidir.

BMT yanında daimi nümayəndəmiz sonda bəyan edib ki, Azərbaycan silahlı münaiqşələrdə mülki vətəndaşlara qarşı bütün hücumları pisləyir. Münaiqşə tərəfləri beynəlxalq humanitar qanunlar və insan hüquqları barədə qanunlara qəti şəkildə riayət etməlidir. Günahsız insanlar münaiqşələrin nizamlaşdırılması prosesində ləngimələrə görə cəzalandırılmamalıdır. İnsan həyatına sadıqlıq, beynəlxalq hüquq normaları və prinsiplərinə riayət və işğalçı qüvvələrin çıxarılması ilə qarşı tərəf danışıqlar prosesində gerçək irəliləyişin əldə edilməsi istəyini nümayiş etdirə bilər.

Salamnews

Bizə yönələn hücumlara gücümüzlə cavab verməkdən çəkinmirik

Türkiyənin ilk yerli istehsalı olan "Hürkuş" təlim təyyarəsi Baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğanın da iştirak etdiyi təntənəli təqdimmə mərasimi zamanı anqardan çıxarılib.

SalamNews-un "Haberler"ə istinadla verdiyi xəbərə görə, Ərdoğan tədbirdə çıxış edib və yenə də Suriyaya ismarıq göndərib:

"Hürkuş" təyyarəmiz havaya

qalxmazdan əvvəl bir neçə söz demək istəyirəm. İlk öncə itkin düşmüş pilotlarımız Gökhan Ertan və Həsən Hüseyin Aksoyu ümidlə axtarmağa davam edirik, onların ailələrinə səbir diləyirəm.

Türkiyə Silahlı Qüvvələri dünyanın ən güclü ordularından biridir. Biz artıq güclü bir müdafiə sənayesinə sahibik. Türkiyə tərəfi olaraq hücum etmək niyyətində deyilik. Biz istiqlalimizimizi qoru-

maq, istənilən təhlükəni aradan qaldırmaq üçün müdafiə sənayesinə sərmayə qoyuruq. Heç bir ölkənin torpaqlarında gözümüz yoxdur. Türkiyə, özünə güvənən bir dövlətdir. Bizə yönələn hücumlara da öz gücümüzlə cavab verməkdən çəkinmirik. Böyük dövlətlərin düşmənləri olar. Biz hamısının öhdəsindən gələcəyik".

SalamNews, N.Ələkbər

Azərbaycan ordusu "Kalaşnikov"dan İsrail avtomatlarına keçir

Azərbaycan öz ordusundakı "Kalaşnikov" avtomatını İsrailin

"Tavor" avtomatları ilə əvəzləməyi, öz ərazisində bu silah istehsalı üzrə zavod tikməyi planlaşdırır. Bu barədə "Voennoe obozrenie" saytı məlumat yayıb. 2008-ci ilin avqustunda Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin xüsusi bölmələri üçün bir neçə "Tavor" alınıb. Hazırda digər piyada hissələri də köhnə "Kalaşnikov"ların əvəzinə bunu

alacaq. "Tavor"dan Ukrayna, Gürcüstan, Portuqaliya, Hindistan, Kolumbiya, Tailand və digər ölkələrin ordu və xüsusi xidmətlərində də istifadə olunur.

TAR-21a(XXI əsrin "Tavor" hücum silahı) İsrail Military Industries konserni tərəfindən buraxılan 5,56 mm. kalibrli müasir avtomatdır.

baki-xeber.com

Təyyarənin vurulması Obama ilə Erdoğan tərəfindən quraşdırıla bilər

İrənin "Press TV" dövlət televiziyası türk hərbi təyyarəsinin vurulmasını Obama ilə Erdoğan tərəfindən quraşdırılma ehtimalını irəli sürüb. SalamNews-un "Haberler"ə istinadla verdiyi xəbərə görə, Türkiyəni tərribat törətməkdə günahlandırılan "Press TV", rəsmi Ankaranın Vaşinqtonun diktəsi ilə hərəkət etdiyini bildirib. İran televiziyası iki türk təyyarəsinin tərribatçı şəkildə Suriya hava məkanına alçaqdan və sürətlə daxil olduğunu bildirib: "Böyük ehtimalla təyyarələr Suriyanın müdafiə sistemini sınaqdan keçirirdi və ya başqa reaksiyaları yoxlayırdı. Bu düşmən bir hərəkətdir. Bir cavab almaq istəyirdi və həmin cavabı aldı".

SalamNews

Rusiya prezidenti İsrailə İrana hərbi müdaxilədən çəkinməklə bağlı xəbərdarlıq edib

Rusiya prezidenti Vladimir Putin İsrailə İrana hərbi müdaxilədən çəkinməsi barədə xəbərdarlıq edib. APAnın "Fars" xəbər agentliyinə istinadən məlumatına görə, V. Putin rəsmi Təl-Əvivə ABŞ-ın İraq və Əfqanıstanda üzleşdiyi çətinliklərdən dərs almağı tövsiyə edib: "Görün İraq və Əfqanıstan müharibəsində ABŞ-ın başına nə gəldi. Mən sizə dediklərimi daha əvvəl də ABŞ prezidenti Barak Obamaya söyləmişdim. İşləri tələməsi ehtiyac yoxdur, düşünmədən hərəkət etməmək lazımdır". Onun sözlərinə görə, sülh məqsədli nüvə enerjisindən faydalanmaq İran millətinin ən təbii haqqıdır: "Ona görə də İranın nüvə proqramı ətrafında yaranmış problem tamamilə sülh yolu və İran millətinin haqları nəzərə alınaraq çözülməlidir. Bu müddət ərzində də İran millətinin nüvə enerjisindən sülh məqsədləri üçün faydalanmaq haqqının qorunmalıdır". V. Putin bildirib ki, dünya ictimaiyyəti İranın nüvə proqramının sonda atom bombası istehsalı ilə nəticələnməyəcəyindən əmin olmaq istəyir.

APA

İraqda partlayışda 7 nəfər öldü

İyunun 27-də İraq paytaxtı Bağdad kənarında yol qırağına yerləşdirilmiş iki bomba partlaması ən azı 7 insanın ölümünə səbəb olub. Polisin dediyinə görə, bombanın biri səhər saatlarında Bağdadın cənub tərəfində partlayıb. İnsanlar partlayış yerinə toplaşdığı vaxt isə sonra ikinci bomba açılıb. Nəticədə 20-yə yaxın insan xəsarət alıb. İraqda zorakılıq halları 2006-2007-ci illərdəki qızğın dövrlə müqayisədə xeyli azalıb, bununla belə, cinayətlər müntəzəm şəkildə baş verir. Ötən həftə ərzində 180 nəfərin hücumlar nəticəsində öldürüldüyü bildirilir. Məlumatla görə, son hücumlar müsəlman icmasının şie kəsimini hədəfə çevirib.

Türkiyənin qırıcı təyyarələri İraqın şimal bölgəsini atəşə tutub

Sərhəd bölgələrdə qızğın döyüşlərdən sonra Türkiyənin qırıcı təyyarələri İraqın şimal bölgəsini atəşə tutub. Türkiyə ordusunun bəyanatında PKK üzvlərinə məxsus hədəflərin atəşə tutulduğu bildirilir. Hücumdan sonra təyyarələrin geri döndüyü deyilir. Ötən həftə Türkiyə əsgərləri ilə PKK yaraqlıları arasında qarşıdurma nəticəsində 26 separatist öldürülmüşdü. PKK-nın 100-dən artıq döyüşçüsü Həkkari vilayətinə qarşı hücumu keçmiş, nəticədə 9 türk əsgəri həlak olmuş, 19-u yaralanmışdı. İraqın kürd regionunun prezidenti Məsud Bərzani Türkiyənin hava hücumunu pisləyərək, problemin sülh yolu ilə həllinin vacibliyini önə çəkmişdi. Ərbildə keçirilən mətbuat konfransında prezident Türkiyə ərazisi və kənarlarında həyata keçirilən hücumlara görə təəssüfünü bildirmişdi. İraqın neftlə zəngin Kürdüstan regionu kürdlər, türkmənlər və ərəblər arasında etnik münaiqşə zonasıdır.

Əvvəli ötən sayımızda

Onlar cavab verdilər:

«Görərsən ki, dörd saat ərzində bütün müsəlmanları qırıb məhəllələrini tar-mar etdikdən və Qalanı ələ aldıqdan sonra rusların başına nə gətirəcəyik». Hakim buyurur ki, iddianız çox böyükdür, amma vaxtınız çox azdır. Qımdatlar söylədilər ki, səkkiz saat olmasın, on iki saat olsun. Axır ki, bu sutkada, yeni bir gecə-gündüz ərzində görəcəksən ki, 12 saatdan sonra müsəlmanların böyük məscidində nahar edəcəyik, 24 saatdan sonra isə xan sarayı üzərində öz bayrağımızı qaldırıb, Qalanı tamamilə öz əlimizə alacağıq.

Həmin hakim buyurdu ki, bunu mənim ağılım kəsmir, sizin dediyiniz sözlər xəyal və mənasızdır.

Bu sözləri eşidən kimi qımdatlardan birisi təkəbbür və qəzəblə planı onun əlindən alıb yoldaşları ilə birlikdə öz evlərinə qayıtdılar.

Ermənilər öz tayfasını mənəvi baxımdan bu iğtişaya hazırlamaqla, bütün küçələrdə və səngərlərdə hazır-

QARABAĞIN ŞUŞA ŞƏHƏRİ VƏ ƏTRAFINDA BAŞ VERƏN ERMƏNİ-MÜSƏLMAN İGTIŞAŞLARI VƏ ERMƏNİLƏRİN MƏĞLUB OLMASI

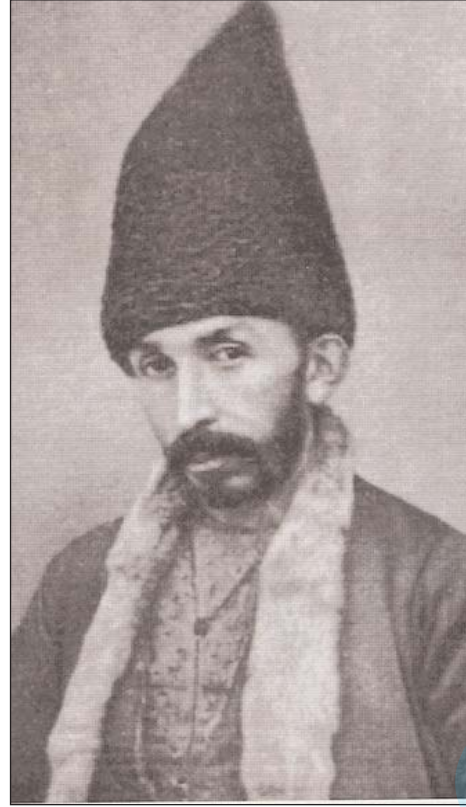
Ermənilər öz qarşılıqlarına qoyduğu məqsədə çatmaq üçün durmadan səngərlər tikir, müxtəlif tədarüklər görür, vilayətlərdən və kəndlərdən Şuşaya kömək gətirirdilər. Odur ki, şəhər erməni tayfası ilə dolmuşdu.

Mən, Mir Möhsün Nəvvab evim erməni məhəlləsinə qonşu olduğuna görə qarşından gələn təhlükəni nəzərə alaraq şəhərin bir neçə izzətli şəxsləri evimi dəyişməyi mənə məsləhət bildilər. Həmin xahişə binaən bir gecə əyləşib diqqətlə sual etdim ki, bu davada fəth, nüsret və qələbə biz müsəlmanlarla olacaq, yoxsa erməni tayfası ilə? İstixarə etdikdən sonra bu növ cavab zühura gəldi:

Qələbə yaxın günlərdə sizinlədir.

Bütün düşmənlər sizin ayağınızın altındadır³ (Beyt fars dilindən sətiri tərcümədir)

Sonra bu beyti yazıb qazixanədə yığıncaqda söylədim. Bir para

meyidlərinə od vurdular. Bundan sonra ermənilər üç gün idi ki, gələn gətirmiş Nuşirəvan adlı bir yazığı da

bağlayıb əllərində tüfəng və tapança ilə meydana töküldülər və böyük həykü qalxdı. Onlar əvvəlcə iki nəfər Zarislı müsəlmanı şəhid etdilər.

Ermənilərin bazarında on beş qədər müsəlman dükənləri var idi. Ermənilər hücum edən kimi bu dükənlərin hər birində bir və ya iki müsəlman var idi. Hücum başlayan kimi onların bir parası qaçdı, bir parası isə dükənləri bağlayıb içərisində qaldılar. Bir parası isə yaxın dostluq etdikləri erməni dükən sahiblərinin dükənlərinə və evlərinə pənah gətirdilər. Ermənilər isə onları güllə ilə qarşılıq hamısını öldürdülər. Ermənilər müsəlman dükənlərinin qapılarını açıb içəridəkiləri öldürüb, mal-dövlətlərini qarət və talan etdilər. Quru meyvələri isə yemək üçün səngərlərdə vuruşan qımdatlara göndərdilər. Həmin gün erməni bazarına alış-verişə gəlmiş müsəlmanlardan bir parası qaçıb canını qurtarsalar da, yaşlıları güllələyib öldürdülər. Ermənilər yara alanlara da rəhm etməyib tutduqları yerdə çox əzəblə öldürdülər. Bu qırğında ermənilər əllərinə keçən

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında Kürd xalqının rolu

liq görməklə bərabər, başladılar müsəlmanlara sataşmağa.

Bu işlərdən xəbərdar olan bir erməni övrəti deyir ki, bizim qımdatların bu tədbirdə böyük səhvləri var. Bundan ötrü ki, mən bir kasıb övrətəm, dörd uşağım var. Bir toyuğum neçə gündür azıb, orda-burda yumurtlayır. Artıq üç gündür ki, mən və dörd uşağım o bircə toyuğun öhdəsindən gəlib onu tuta bilmirik. Bir halda ki, beş nəfər bir toyuğun öhdəsindən gələ bilmir, bəs bizim bu qımdatlarımız bu qədər yığılmış erməni ilə milyon-milyon müsəlmanların öhdəsindən necə gələcək? Xülasə, ermənilər öz fitnə-fəsadlarını davam etdirirdilər. Bir gün küçələrin çirağını yandıran Kərbəlayi Məmməd-hüseyn adlı bir nəfər səhər tezdən çiraqları söndürərkən üç nəfər erməni Şahliq körpüsünün yanında bu yazığı nərdivandan yerə salıb neçə yerindən doğradılar. Onun dad-fəryadını eşidənlər yüyürüb hadisə yerinə gəldilər. Kərbəlayi Məmməd-hüseyn qan içində çapalayır, o hələ ölməmişdi. Ondən soruşanda ki, sən bu hala kim salıb. Dedi ki, üç erməni mənə xəncərlə beləcə doğradı. Yazıq bu sözləri deyib öldü.

Bu əhvalat müsəlmanlara çox təsir etdi. Müsəlman komissiyaları dum divanına toplaşdı ermənilərdən o yazığın qanını istədilər.

Bu əhvalatdan sonra erməni qımdatları müsəlmanlara poçta ilə göndərilən bağlama və əmanətlərin içərisində silah və sursat olmasından ehtiyat edərək onları gizlincə yoxlayırlarmış.

adamlara isə bu beyti yazıb verdim ki, cürətləri daha da artsın, ümitsizlər cəsəretə gəlsinlər.

İkinci dəfə istixarə etdim ki, mənim evim kilsəyə yaxın olduğundan ona zərər dəyər, ya yox? Zərər dəyərsə, köçüm. Belə cavab gəldi:

Baxmayaraq ki, sənin evin kilsəyə yaxındır,

Qəm yemə, axırı xeyirlidir⁴ (Beyt fars dilindən sətiri tərcümədir)

Bundan sonra Allah-təalanın köməyinə arxalanaraq evimdən köçmək fikrindən daşındım. Allah-təalaya dualar oxuyub onun köməyinə ümid bağladım.

Xülasə, seçənbə günü (çərşənbə axşamı) günortadan sonra camadi üsani ayının 23-də 1323-cü ildə (16 avqust 1905-ci il) ermənilər hücumu başladılar. Erməni qımdatları dəstə-dəstə olub bir dəstə Köçərli məhəlləsinə, bir dəstə Yuxarı Xəlifəli qapısına, başqa bir dəstə isə meydana tərəf gətdilər. Qalan ermənilər isə səngərlərə doldular. Köçərli məhəlləsində qədim bir tayfaya mənsub, gözəl evəşiyi olan doxsan yaşlı Abbas bəy adlı bir nəfər yaşayırdı. Köçərli məhəlləsinə gedən dəstənin içərisində olan Çopur bəyin oğlu və Kolya adlı iki erməni Abbas bəyi çağırırdılar. Abbas bəy evdən çıxanda ona dedilər ki, sən bizim qonşumuzsan, sənənlə bizim işimiz yoxdur. Sonra isə Abbas bəyi sözə tutub tüfənglə vurdular. O biçərə güllədən al qana boyanıb yığıldı. Ermənilər bir neçə güllə də Abbas bəyin yeganə oğluna və qardaşı oğluna vurub hər üçünü öldürdülər. Bundan sonra onlar evə benzin və neft töküblə odladılar. Vurulanların da

güllə ilə vurub öldürdülər. Sonra isə gəlinin cehizinə və evə, eləcə də meydələre neft töküblə evlə bərabər yandırdılar. Beləliklə, onlar on beş qədər evi mal-dövləti ilə yandırıb külə döndərdilər. Ev sahibləri övrət-uşaqla çıxıb qaçsalar da, onlardan iki-üç

nəfəri şəhid oldu.

Xəlifəli qapısına gedən erməni dəstəsi isə on evə hücum etdilər. Ev sahibləri xəbərsiz olduqlarından onların arasında çəşqınlıq düşdü. Ermənilər bu evləri gülləbaran etdilər. Bu evlərin sakinləri qaçıb yaxındakı rus kazarmasına doldular. Buna baxmayaraq, üç nəfər erməni gülləsinin qurbanı oldu. Ermənilər isə müsəlmanların mal-dövlətini talan edib evlərinə od vurub yandırdılar.

Ə L A V Ə: Meydandakı qımdat dəstəsi isə bazara gəlib əlləri ilə bütün dükənlərə işarə etdikdən sonra ermənilər şaraqqə-şaraq dükənləri

müsəlmanları böyük işgəncə ilə öldürərək onların burun-qulağını, cinsi əlaqə üzvlərini kəsərək başlarına mıx və mismar çalmışdılar. Meydləri ip ilə sürüyüb dərələrə, xəndəklərə ataraq gizləyir, üstlərində olan pulları isə götürürdülər. Ələ keçən cəsədlərin çoxunda beş-on yerindən yara aldığı görünürdü. Bəzi cəsədləri isə ermənilər od vurub yandırdılar. Müsəlmanlar isə öldürdükleri adama bir yaradan artıq güllə vurmazdılar. Cəsədlərə isə toxunmayaraq düşdüyü yerdə də qoyub gedərdilər. Dəxi namərdlik edib ermənilər kimi öləne və cəsədə işgəncə verməzdilər.

Ermənilərin hücum etdiyi həmin gün müsəlmanlar heç nədən xəbərsiz öz işlərində və alverlərində idilər. Müsəlmanların əyan-əşrəfləri isə Cümə məscidində təziyə məclisində əyləşmişdilər. Mərhum olmuş Lənbəranlı Mehəli əfəndinin cənazəsini bir neçə molla ilə Lənbərana göndərdikdən sonra onlar məsciddə təziyə saxlayırdılar. Bu zaman bir neçə nəfər gəlib xəbər verdi ki, nə oturmuşsunuz? Ermənilər dünyanı qarışdırıb, yuxarıda ələ düşəni öldürürlər. Oranın hakimi Xosrov bəy atla gedərkən nökrəri ilə birlikdə onu gülləbaran ediblər.

Xalq bu xəbəri eşidən kimi qalxıb məscidi və dükən-bazarı bağlayıb hər yana səs saldılar. Sonra salavat çəkib və «Ya Əli!» deyərək qışqıraraq on beş dəqiqə ərzində igidlər və cavanlar silahlanıb, əllərində tüfəng, tapança, qılınc, balta və bel, külüng və ling bazar və küçələrə çıxıb dəstə-dəstə hazır oldular. Onların «ura» sədası hər yana yayıldı.

Ardı var

Suriya Türkiyənin qonşu dövlətlərindən biridir. Keçən günlərdən birində Türkiyənin hərbi təlim təyyarələrindən birini vurdu, içində də iki pilot. Açıqlama verdilər ki, bizim hava sahəməzə girib sizin təyyarəniz, biz də vurmuruşuq. Türklər də hay-şüvən qopardılar ki, siz bunu qəsdən etmisiz, vurmaya bilərdiniz. Bəziləri hətta iddia etdi ki, təyyarəni Rusiya vurub. Bir şey dəqiq idi ki, təyyarənin vurulduğu raketlər Rus məhsuludur. Bəziləri də dedilər ki, Suriya Türkiyənin təyyarəsini beynəlxalq hava sahəsində vurub. Bu isə müharibə

madıdır.

Məsələnin iki tərəfinə baxdıqda görsənir ki, Suriya çox rahat davranır. Türkiyə daha stressli, daha nə etdiyini bilməyən tərəf qismindədir. Suriya isə təmkinli. Suriya görür ki, İsrail Mavi Mərmərə gəmisində Türkləri qırdı, Türkiyə qışqır-bağırdan başqa heç nə etmədi. İsrail buna görə heç üzr də istəmədi. İndi Suriya da nə üzr istəyir, nə də başqa bir şey.

Problemin tərəfləri və zamanı çox əlamətdardır. Ərəb Baharı Suriyaya gəldi ancaq qış getmədən gəldi. Bəşər Əsad digər

stratejik mövqeyindən istifadə edərək Qərbdən ciddi mənfəətlər əldə etdi. Hal-hazırda Türkiyə ərazisində olan Hatay şəhərini 1939-cu ildə Suriyadan aldılar.

İndi də Türkiyə dövləti bölgədəki qarma-qarışıqlıqdan istifadə edərək mənafe əldə etmək arzusundadır. Misirdəki, Liviyadakı inqilablara dəstək verdilər. Bunu vurğulamaq yerinə düşər; Misirdəki inqilabdan sonrakı seçkilərin nəticələri açıqlananda ciddi etirazlar edildi və hərbi rəhbərlik 10 dəqiqə sonra seçkiləri ləğv etdi. Misirdə demokratiya 10 dəqiqə çəkdi.

Suriya Türkiyənin dərslərini verdi!

səbəbidir.

Beynəlxalq hüquqa görə, əgər bir dövlətin hərbi təyyarəsi, başqa bir dövlətin hava sahəsinə girərsə, təyyarəni idarə edən pilota ölkəni tərk etməli olduğu bildirilir. Əgər təyyarə hava sahəsinə tərk edərsə heç bir müdaxilə edilmir. Əgər ölkə sərhədlərini pozan təyyarə əmrə tabe olmazsa, onda lazımı tədbirlər görülür. Təyyarəni vurub salmaq da bunlardan biridir.

Hadisədən sonra Türkiyə Silahlı Qüvvələri də açıqlama verdi ki, bizim hava sahəməzə il ərzində başqa ölkəyə aid 100-dən çox hərbi təyyarə daxil olur ancaq biz heç birini vurmuruq.

Daha sonra Türkiyənin siyasi liderləri açıqlamalar verdilər. Ərdoğan dedi ki, bundan sonra biz də sərhədlərimizi keçən təyyarələri heç bir xəbərdarlıq etmədən vurub salacağıq. Necə ki, uşaqlar heyətdə dalaşarkən deyirlər, sən mənim topumu partlatdın, mən də sənənin topunu partladacam. NATO və BMT də söhbətə daxil oldu. BMT həmişəki kimi dedi ki, diplomatik yollarla həll edin məsələni. BMT olmasa da olar, onsuz da hər problemdə eyni rolda olur. NATO da dedi ki, bir də belə hal təkrarlana bilməz. Əgər təkrarlansa qisminə isə heç toxun-

lərindən güclü çıxdı və hələ də hakimiyyətdədir. Əsadin gətməsi üçün Qərb ölkələri çox ciddi təzyiç göstərir. Bölgə ölkələrindən isə ən çox Türkiyənin səsi çıxır. Türkiyənin səsi deyəndə ki, Qərb nə deyirsə, əks-sədası Türkiyədə eşidilir. Suriyanın da ən çox xoşuna o gəlmir ki, Türkiyə Qərbin tərəfindədir. Halbuki həm qonşudur, həm dost.

Hal belə olduqda Suriyanın təyyarəni vurmağında anlaşılmaz bir məqam qalmır mənəcə. Türkiyə sadəcə olaraq tarixdən də dərs götürərək, bölgənin dünya gündəmində birinci yerdə olmasından faydalanaraq güc əldə etməyə çalışır ancaq düzgün siyasət aparmır və bunun nəticələrini də görür.

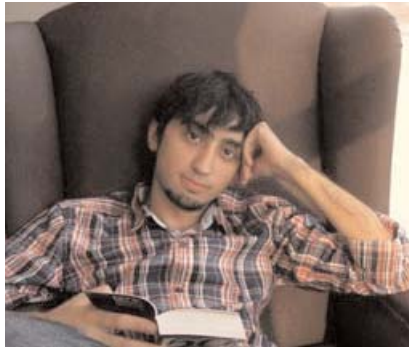
Tarixə nəzər saldıqda görürük ki, Türkiyə Qərbə qarşı qurtuluş mübarizəsi verdi qalib oldu. Bu məsələnin görünən tərəfidir. Görünməyən tərəfi də odur ki, həmin dövrdə qurulan SSR Qərb dövlətlərinə ciddi təhlükə yaradırdı və Türkiyəni daha çox sıxışdırıb SSR-ə yaxınlaşdırmaq istəmirdilər. Türkiyə də bundan istifadə edərək, Qərbə qarşı SSR-i, SSR-ə qarşı Qərbi qalxan etdi.

İkinci dünya müharibəsi ərəfəsində də, Türkiyə coğrafi-

Liviyada isə hələ 1 dəqiqə də çəkəməyib. Türkiyə bütün bunları görə-görə hələ də Suriya məsələsində Qərbin yanında dayanır. Deməli burada başqa maraqlar var. Əslində Suriyada demokratiyanın olub olmaması Türklər üçün heç maraqlı deyil.

Yəqin ki, təyyarə məsələsi böyüdüləcək və Əsadi ən axırncı yolla devirməyə çalışacaqlar. Türkiyədə küçədəki 100 nəfərdən 99-u müharibə istəmir. 1 nəfər isə macərəpərəstdir deyə müharibə istəyə bilər. Bizdəki macərəpərəstlər kimi. Qarabağın müharibə ilə itirildiyini düşünüb, müharibə ilə geri qaytarılacağına inanan macərəpərəstlər.

Ümid edirəm ya da inanmaq istəyirəm ki, 3-cü dünya müharibəsi Türkiyə siyasətçilərinin axmaqlığı ucbatın-

dan başlamayacaq...

Suriyada televiziya hücum edilib

Suriyanın dövlət informasiya agentliyi deyir ki, silahlı şəxslər hökumətyönlü televiziya stansiyasının mərkəzinə hücum edib, televiziyanın 3 əməkdaşını öldürüb. SANA-nın yaydığı məlumata görə, Dəməşqdən 20 kilometr cənubda yerləşən Drouşa şəhərindəki İxbariya TV-nə hücum iyunun 27-də səhər saatlarında baş verib.

Stansiyanın işçisi deyib ki, silahlılar televiziyanın iki binasını ələ keçiriblər, mühafizəçilərdən bir neçəsini tutublar, sonra isə binalar partladılıb.

İxbariya TV özəl qurum olaraq qeydiyyatdan keçib, lakin prezident Bəşər Əsəd rejiminin ciddi dəstəkçisidir. Bundan əvvəl Əsəd açıqlama verib ki, onun ölkəsi "müharibə vəziyyətindədir". Yeni kabinetinə səsələnən Əsəd bildirib ki, bütün cəhdlərlə müharibədən qalib çıxmaq lazımdır.

azadliqradiosu.az

İraqda vaxtından əvvəl seçkilər keçirilə bilər

İraqda vaxtından əvvəl seçkilər keçirilə bilər. "Azadinform" RİA "Novosti"yə istinadən xəbər verir ki, bu barədə ölkənin baş naziri Nuri əl-Maliki məlumat verib.

O qeyd edib ki, siyasi rəqibləri danışıqlardan imtina etdiyinə görə onun başqa seçimi yoxdur.

Şiə lideri Malikin rəqibləri onu hakimiyyəti ələ keçirməkdə günahlandırır. Hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmış sünni, kürd və bir sıra şiə liderləri bir neçə aydır ki, onun istefasını tələb edirlər.

AZADİFORM

Rusiya Suriyaya yenə qoşun göndərir

Moskva Tartus limanında hərbi qüdrətini artırmaq üçün hazırlıq görür

Rusiya Suriyadakı hərbi-dəniz bazasını müdafiə məqsədiylə iki döyüş gəmisi göndərdi Tartus limanına indi də canlı qüvvə yerləşdirməyə hazırlaşır. "İnterfaks"ın hərbi mənbələrə istinadən verdiyi xəbər rus və Qərb mediasında daha əvvəl yayılan məlumatlar təsdiqləyib. "İnterfaks" agentliyinin xəbərində Rusiya hakimiyyətinin Nikolay Filçenkov və Sezar Kunikov əsgər daşıyan gəmilərini Suriyanın Tartus limanına göndərəcəyi bildirilsə də, dəqiq vaxt göstərilməyib. Xəbərə görə, rusiyalı rəsmi gəmilərdə Suriyadakı rusları qorumaq və məcburiyyət yaranacağı təqdirdə Tartus hərbi-dəniz bazasındakı avadanlıqları geri daşımaq məqsədiylə sayı bilinməyən dəniz piyadalarının olduğunu söyləyib.

Xatırladaq ki, Rusiyanın keçmiş Sovet İttifaqından kənarda yeganə hərbi-dəniz bazası Suriyanın Tartus limanındadır. Rusiya ötən 40 il ərzində Suriyaya milyardlarla dollar dəyərində silah, döyüş təyyarələri, tanklar, toplar və digər hərbi vəsaitlər verib. Rəsmi Moskva Bəşər Əsəd rejiminə "xarici işğala qarşı Suriyanı qorumaq üçün" silah təmin göndərdiyini iddia etsə də, üsyançılarla vuruşan hökumət qüvvələrinə kiçik çaplı silahlar vermədiyini bildirir.

Suriya PKK-nın Türkiyə sərhəddinə "PKK bayrağı" sancmasına icazə verib

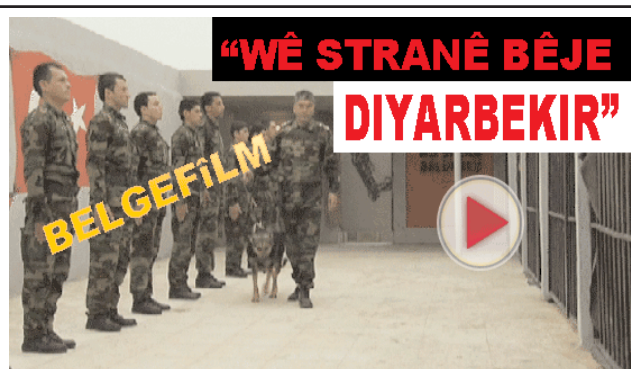
Suriya PKK-nın Türkiyə sərhəddinə "bayraq" sancmasına icazə verib. SalamNews-un "Cihan"a istinadla verdiyi xəbərə görə, Aralıq dənizinin beynəlxalq ərazi sularında uçan türk kəşfiyyat təyyarəsini vuran Suriya təxribat xarakterli yeni addım ataraq, Türkiyə ilə cənub sərhəddə PKK-nın bayrağını sancmasına göz yumub.

PKK Şanlıurfanın Suruç rayonundakı Mürşitpınar kəndi qarşısında yerləşən Suriyanın Ayn-əl Ərəb qəsəbəsinə bayrağını sancıb. Suriyanın Ayn-əl Ərəb qəsəbəsində ən hündür tepəyə

sancılan 15 metr yüksəkliyindəki PKK bayrağı Türkiyə sərhədlərindən rahatlıqla görünür. Bölgədə olan ən hündür tepə üzərində dalğalanan PKK bayrağından 200 metr məsafədə Suriya dövlətinin rəsmi bayrağının dalğalanması da diqqəti cəlb edir. Mürşitpınar sərhəddində xidmət göstərən hərbi nümayəndə Kandil dağındakı PKK-çıların yarından çoxunun Türkiyə sərhəddindən cənubdakı Suriya ərazisində yerləşərək fəaliyyətlərinə davam etdiyini bildirib.

SalamNews, N.Ələkbər

Belgefîlma Zindana Diyarbekirê derket

Belgefîlma Zindana Diyarbekirê, ew zindana bi zilm û zora xwe navdar, ku têde bi sedan girtiyên Kurd û çepgir, têde hatine girtin, îşkencekirin û kuştin, derket. Piştî xebateke demdirêj, fîlm gihîste ber destê raya giştî. Derhêneriya fîlmê Akif Hesen kiriye û ew ji alyê Productiona RonîFîm ve hatiye derxistin. Fîlm li Almanya û Kurdistanê hatiye kişandin. Di fîlmê de, şahidên zindana Diyarbekirê, yên ku têde bi salan hatine girtin, îşkencekirin, zilm û zor dîtine, hinek ji wan felc bûne, hinekan çavên xwe wenda kirine, hinekan li ber çavên wan bav û dayîk hatine îşkencekirin, hemû êşkere û vekirî diaxifin û wan rojan tînin bîra xwe. Fîlm rastiya zindana Diyarbekirê di salên 80 de pêşkêş dike. Ew belgefilmeke hêjayî temaşekirinê ye.

AVESTAKURD

Kurdên li Fransayê komeleyekî nû avakirin

Parîs - Kurdên li Herêma 91'mîn ya Fransayê jiyana dikin komeleyekî nû avakirin. Piştî xebatên gel yên di rasteka vê daxwazê de li semta Ris-Orangîş, Komela Çanda Kurdistanê bi şahiyekê hate vekirin.

Serokê Federasyona Komeleyên Kurd yên Fransayê (FEY-KA) Mehmet Ulker, nûnerên din yên komeleyên Kurdan yên Fransayê û her wiha Kurdên li herêmê jiyana dikin tevlihbûn. Şahiya vekirinê ku bi rêzgirtinê destpêkir, Serokê FEY-KA'yê Mehmet Ulker axaftinek kir.

Ulker balkişand ser pêşveçûnên li Kurdistanê tên jiyankirin û got; "Dewleta Tirk li hemberî Kurdan şerekî topyekun birêve dibe. Gelê Kurd jî li her qadê tekoşîna xwe bilind dike. Rojhilata Navîn ku di kele, çavê hemû cihanê li gelê Kurde."

Ulker bang li Kurdên herêmê kir ku, bibin endamê komeleyê û xwedî lê derbikevin. Ulker aşkera kir ku, pêwîste ev komele bibe, saziyekî pirsgirêkên civakî, çandî, sosyal, siyasî û aborî çareser bike.

Her wiha Serokê FEY-Ka'yê Ulker di axaftina xwe de balkişand ser çalakiya rûniştinê ya bêdem ku ji bo azadiya Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan li Straabourgê hatiye destpêkirin, bang li Kurdên li Ewropayê kir ku xwedî li vê çalakiyê derbikevin û piştgiriye bidinê.

Piştî axaftinan Koma Heyste û Çan, Koma Nêw stran gotin. Vekirina komeleyê bi dîlanê dawî bû.

firatnews.com

Êdî bînpêkirin û piştguhaxistin nayê qebûlkirin

Serokwezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî di merasîma 31'emîn dewreya derçûyên xwendekarên zanîngeha Selahedîn ya li yarîgeha şehîd Firanso Herîrî de li dar ketî de, der barê rewş û pêşeroja xwendekar, reform û xizmet, qeyrana siyasî û bînpêkirina destûr û madeyên girêdayî Herêma Kurdistan ve peyamên girîndan.

Nêçîrvan Barzanî di axivîtina xwe de behsa rol û girîngiya xwendekarên zanîngehên Kurdistanê bo gelê Kurd û civaka gelê Kurd kir û rola wan bilind nirxand. Her weha bal kişand ser kar û xebatên Hikûmeta Kurdistanê kir û got "Em weke Hikûmet dixebitin ku bi rêya dabînkirina ewlekariyê bîngeha aboriya Kurdistanê û vejandina aboriya Kurdistanê di warên cihê de, zêdetir derfetên karî peyda bikin." Her der barê vê mijarê de Nêçîrvan Barzanî weha pêde çû "Pêşnûmeya dayîna pêşîneyên; zewacê, qezên biçûk, pêşîneyên avakirina xaniyan dê berdeyam be. Şandina xwendekaran bo derveyî welat ku li ser dema Hikûmeta 6'emîn destpêkiribû dê berdeyam be daku xwendekar baştir mifayê bibînin." Ji aliyekî din ve Serowezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî di

axivîtina xwe de behsa qeyrana siyasî ya li Îraqê û rewşa nazik ya Herêma Kurdistanê kir û got "Gelê Kurdistanê ji wê dema ku ji bo madeya 140 di destûra Îraqê de hatiye nîşankirin bê cibicîkirin zêdetir çaverê ma, lê belê ne madeya 104'ê ne sînorên Kurdistanê û ne kî pirsê pêşmerge, neft û gazê û dahatiniyên neftê nehatin çareserkirin." Nêçîrvan Barzanî diyarkir ku ev yek nayê qebûlkirin û weha berdeyamkir "Êdî bînpêkirina destûra Îraqê û piştguhaxistina wan bend û madeyên destûrê yên ku têkilî bi gelê Kurdistanê ve hene nayê qebûl kirin." Nêçîrvan Barzanî bang li Hikûmeta Îraqê kir ku erk û mafên hemwelatîyan têkilî pirsgirêkên siyasî neke û wan mafan weke zext li ser welatîyan bi kar

bîne. Her weha got jî ku, ger di salên derbazbûyî de siyaseteke Hikûmeta Herêma Kurdistanê di warê neft û gazê de nebane dê niha rewşa Kurdistanê di tirsê de jiyabane. Nêçîrvan Barzanî diyarkir ku Kurdistan li ser nexşeya enerjîya cihanê navek diyar e û got "Eger em vê meseleya stratêjîk têkilî pirsên berteng yên siyasî û hizbî nekin, jiyana pêşerojê gelek baş bo gelê me dabîn dike." Serokwezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê careke din tekez li ser berdeyamîya reforman li Herêma Kurdistanê kir û got ku Hikûmeta Kurdistanê di vî warî de armanc û planeke baş daniye û dê di kar û xebata xwe ya berdeyamkirina reforman de berdeyam be.

Avestakurd

PYD: Dixwazin rola pêşeng a partiya me asteng bikin

Qamişlo - Navenda Ragihandinê ya Partiya Yekîtiya Demokratîk (PYD) nerazîbûnek tund nîşanî îdîayên di çapemeniyê de li hemberî partiya belav dibin da û got; "Di vê pêvajoya ku partiya me ji bo çareserkirina pirsgirêka Kurd hem li herêmê û hem jî li qada navneteweyî din ava hewldanên girîng de ye, hin derdorên xêrnexwaz, bi îdîayên pûç û bê bîngeh li dijî me nûçeyên derew diweşînin. Bi vê yekê, dixwazin rola pêşeng ya PYD'ê di şoreşa aşitiyane ya hilweşandina rejîma Sûriyeyê û avakirina civakeke demokratîk asteng bikin."

Navenda Ragihandinê ya PYD'ê bi rêya servîsa Erebi ya ANF'ê bersiv da îdîayên der barê partiya wan de û îdîayan derwand. PYD'ê got; "Yekane armanca me parastina mafê gelê Kurd li Rojavayê Kurdistanê û misogerkirina paşeroja gelê Kurd û Erebi li Sûriye".

Di daxuyaniyê de bal tê kişandin ser belgeya veşartî ya

ku dewleta Tirk ji sefaretê xwe ya bajarê Hewlêrê re şandî û tê gotin ji belgeyê aşkera bû ku armaca dewleta Tirk ne tenê têkbirina PYD'ê ye, berevajî hemû hewldanên wê ji bo astengkirina yekîtiya neteweyî ya gelê Kurd e.

Di daxuyaniya Navenda Ragihandinê ya PYD'ê de îşaret bi pêvajoya girîng a ku Sûriye û Rojavayê Kurdistanê hat kirin û wiha dewam dike; "Di vê pêvajoya ku partiya me ji bo çareserkirina pirsgirêka Kurd hem li herêmê û hem jî li qada navneteweyî di nava hewldanên girîng de ye, hin derdorên

xêrnexwaz, bi îdîayên pûç û bê bîngeh li dijî me nûçeyên derew diweşînin. Bi vê yekê, dixwazin rola pêşeng ya PYD'ê di şoreşa aşitiyane ya hilweşandina rejîma Sûriyeyê û avakirina civakeke demokratîk asteng bikin.

Navenda Ragihandinê destnîşan kir ku kesên kampanyaya reşkirinê li dijî partiya wan rê ve dibin, ji aliyê gelê Kurd ve weke mirovên têkçûyî tene binavkirin û wiha dawî li daxuyaniya xwe tîne; "Em careke din, didin zanîn ku derbarê parastina sînorên Sûriye û Tirkîyeyê de tu hevdiştin di navbera partiya me û derdorên rejîmên de pêk nehatiye. Îdîayên ku di çapemeniyê de cih digirin bi temamî derew in. Çawa ku ji destpêkê ve em ne alîgirên vê rejîmê bûn, ji niha û şûn ve jî em ê nebin alîgir. Yekane armanca me parastina mafê gelê Kurd li Rojavayê Kurdistanê û misogerkirina paşeroja gelê Kurd û Erebi li Sûriye."

firatnews.com

Ahmet Turk: Em dixwazin biçin Îmralityê

Enqere - Hevserokê Kongreya Civaka Demokratîk (KCD) û Parlementerê Serbixwe yê Mêrdînê Ahmet Turk diyar kir ku êdi hikûmeta AKP'ê jî dîtiye, tecrida li ser Ocalan tê meşandin, ji bo wê bi xwe jî nabe çareserî û dê neçar bimîne ku êdî pêngavan biavêje. Turk destnîşan kir ku AKP ji bo çareseriya pirsgirêka Kurd ne ji dil e û tu projeyê wê tune ye. Turk diyar kir ku heta tecrîd berdewam bike çareserî û diyalog jî pêk nayê û got ku ew dixwazin heyetekê ava bikin û biçin Îmralityê. Turk ragihand ku ew ê di mîtinga xwe ya 14'ê Tîrmehê de nexşerêya xwe ya ji bo vê yekê diyar bikin.

'AKP'Ê GOT QEY EZ Ê BIPERÇIŪNIM, LÊ XAPIYA'

Ahmet Turk tecrîda li ser Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan ji ANF'ê re nixand û got; "AKP ji destpêkê ve, ev salek e, helwesteke ne hiqûqî nîşan dide. AKP'ê got qey ew ê bikare bi tecrîdê Kurdan biçewisîne û bê hêvî bike. Hema bêje li şûna politikaya pêşîlêvekirinê polîkaya çewisandinê xist meriyetê."

Turk destnîşan kir ku li hemberî van nêzîkatîyan, di vê pêvajoya salekê de tu şkestinek çênebû û wiha domand; "Hikûmeta AKP'ê di pirsgirêka Kurd de ne ji dil e. Ji ber ku ne ji dil e, tu projeyên wê ji tune ne. Ji ber vê jî deyndar dimîne."

Turk diyar kir ku di warê çareseriyê de, di nava civakê de "nermbûnek" çêbûye û êdî mirov dikare gelek tiştan gotêbûj bike. Turk got; "Berê dema behsa "hepsa malê" dihat kirin, qiyamet

radibû. Dema behsa Xweseriya Demokratîk dihat kirin qiyamet radibû. Lê êdî mirovan vana anîne rojeva xwe û gotûbêj dikin."

'HETA TECRÎD BIDOME, DIYALOG Û ÇARESERÎ JÎ PÊK NAYÊ'

Turk ragihand ku divê hikûmeta AKP'ê mafê û hiqûqa gelê Kurd qebûl bike, encex çareserî wiha mimkun e. Turk wiha domand; "Berevajiyê vê, hûn makeqanûnên jî gotûbêj bikin, pêşîlêvekirinê jî bînin rojevê, û hûn gelê Kurd û hiqûqa wê qebûl nekin, evane nabin çareserî. Divê hûn beriya her tiştê nêrina xwe û têgihitina xwe biguherînin."

Turk, tecrîda li ser Ocalan ji aliyê AKP'ê ve tê pêkanîn, weke "bêçareserî" bi nav kir û got; "Di rastî de vê yekê dibine jî. Dizane ku ji tecrîdê çareserî dernakeve, nikare Kurdan biçewisîne. Kurdan vê yekê nîşan da. Ji berk u cesareta wan tune ye pêvajoyê bi vi awayî didomînin. Lê bila vê baş bizanin; heta tecrîd bidome, diyalog û çareserî jî pêk nayê."

DIVÊ PARLEMENTO HEYETEK AVA BIKE

Hevserokê KCD'ê Ahmet Turk diyar kir ku ew dixwazin biçin Îmralityê û got ku ew amade ne ku ji bo vê yekê heyetekê ava bikin. Turk got; "Daxwaza me ev : Divê komek ji parlamentoyê

bişinîn wê derê. Em dixwazin mîna komîsyonekê biçin Îmralityê û bi Birêz Ocalan re hevdîtin pêk bînin. Ji bo çareserîkirina pirsgirêkên civakî divê parlamento heyetekê ava bike û bişîne Îmralityê. Ger dixwazin aloziyê rawestînin, divê beriya her tiştê şert û mercên kesê ku neteweyek jêre dibêje 'rêberê min' bînin başkirin."

EM Ê DI 14'Ê TÎRMEHÊ DE NEXŞERÊYA XWE DIYAR BIKIN'

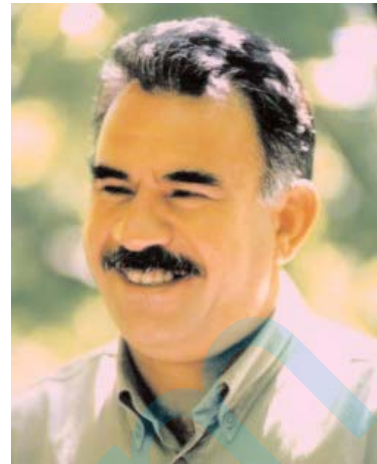
Turk destnîşan kir ku wana hevdîtin bi gelek endamên parlamentoyê yê ji partiyên cûda re pêk anîne, lê hemû jî ji meseleya tecrîda li ser Ocalan direvin. Turk bang li parlementeran kir ku ji bo vê yekê bikevin dewrê.

Turk bal kişand ser mîtinga mezin a ku dê ji bo azadiya Ocalan ji Amedê bê lidarxistin û banga beşdarbûna mîtinê li gelê Kurd kir ku beşdari mîtinê bibin. Turk ragihand ku ew ê di mîtinga xwe ya 14'ê Tîrmehê de nexşerêya xwe ya ji bo vê yekê diyar bikin.

firatnews.com

Gelo Serokê PKK Öcalan li ku ye?

Avestakurd – Her ku diçe pirsên der barê rewşa Serokê PKK'ê Ocalan de ku ka li kû dimîne di rojeva Tirkîyê û Kurdan de zêde dibin. Gelo Ocalan hêj li girava Îmralityê ye? Yan veguestina zîndaneke din? Û ji wir birine zîndaneke malê? Yan jî li nexweşxanê dimîne?

Dewlet bê denge, berpîrsên bilind û dozger û dadwerên têkildar bê deng in. Tu deng ji rêxistina mafê mirovan ya cihanê dernakeve, xwepêşandanên berî niha ji bo Ocalan dihatin kirin kêm bûne. Birayê Ocalan, Mihemet Ocalan dibêje 'Bi mehane me hevdîtin nekiriye. Miriye, saxe, li Îmralityê ye, em wê jî nizanin. Rojnameya Aydinlik ya Tirkîyê îdîa dike ku 'Ocalan ne li Îmralityê ye, rakirine zîndaneke din, di nava pêvajoyê de dê wî ji wir rakirin têxin zîndaneke malê.' Lê, Wezaretê Dadê ya Tirkîyê got "Ocalan hêj li Îmralityê ye, heta biryareke cuda neyê wergirtin dê li wir be. Biryara nehevdîtinê wî ligel parêzeran didome." Li gor îdîayêke din jî 'Ocalan li nexweşxaneyê leşkerî tê derman kirin.' Lê birayê Ocalan, Mihemet Ocalan diyar kir ku "Her tişt tariye. Di çi rewşê de ye, mercên zîndanê çi ne, ti pêzanînan me tune ne. Her dawî dema min serdana wî kir, min ligel çapemeniyê parvekir. Berpîrsê zîndanê ligel xwe 3'ê xal nivîs anîbû û tê de gotibû 'ji ber van mercan ez hevdîtinê nakim'. Paşê ne berpîrsê zîndanê, ne Wezaretê, kesekî tiştêk negot. Bê ku bang me bikin, em nikarin biçin wir. Berê em ji hefteyê carek, ji 15 rojan carek diçûn. Heta niha parêzer di hefte de 2 cara daxwaza hevdîtinê dikin, lê berisv tune ye, pêzanînan nadin. Miriye, saxe, li kû ye, hêj li Îmralityê ye, em nizanin. Ev pîrseke însanî ye, lê kesek weha nêzîk nabe." Gelo çima dewlet der barê rewşa Ocalan de bê denge? Çi heye? Çi dibe? Ocalan li Îmralityê ye na? Niha her ku diçe ev pîrs di rojeva Tirkîyê de zêde dibin.

Avestakurd

Rûsiya: Kurdek çar caran bû endamê Dûmayê

Hat zanîn ku Kurdê bi navê Zêlîmxan Mûsoyêv ev bo cara çaran li ser hev bû endamê Dûmayê (parlamênta) dewleta Rûsyayê.

Li gorî malpereke Kurdên Ezirbeycana Soviyeta berê ku li dawîya sala par hilbijartinên Dûmayê ya Rûsyayê derbaz bûn. Her weha siyasetmedarê bi regez Kurd Zêlîmxan Mûsoyêv di navnîşa partîya here mezin ya bi navê «Yêdînnaya Rossîya» («Rûsya yekbûyî») de bo hemû carekê hatiye hilbijartinê, ew sê caran li ser hev îdî bûbû nûnerê Dûmayê û bi vê carê ve dibe cara çaremîn. Wek hatiye zanîn ku di 16'ê pûşperê ya îsal de, di civîna Şêwra tewre bilind ya partîya «Rûsya yekbûyî» biryar kirin nasnameke azabûyî bidine qeza Svêrdlovskê, yekê jî bidine Komara Teteristanê. Xûdanên wan mandatan, ku endamên partîya «Rûsya yekbûyî» bûn, destpêka bahara îsal, li Krêm-lê derbazî li ser qulxên dewletê bûbûn. Lewra jî, wana bi fermî dest ji nasnamên xwe yê nûneraniyê kişandin. Herwaha ji hêla qeza Svêrdlovskê ve Zêlîmxan di navnîşa partîya Dmîtrî Mêdvêdyêv de bû. Ji ber vê yekê jî mandat gihîştê wî.

Li gorî hatiye zanîn ku hejmerek mezin ji Kurdên wê deverê kêfxweşiya xwe nîşandane ji wî re pîroz kirine û ji xebata wî re serkeftin û hêlanên nû xwastine.

Kujerê Mûsa Anter hat girtin

Nivîskar û welatperwerê kurd Mûsa Anter'ê 70 salî, berî bi 20 salan li kuçeyek Amedê ji alî hêzên dewleta tirk yê tarî hat kuştin; bi wî re nivîskarê kurd Orhan Mîroglu jî giran hat birîndarkirin.

Ji bo ku Mûsa Anter ji alî sazîyên dewletê yê tarî hat kuştin, kesekî neda dûv kujer, bi ser de kujer hatin xelatkirin û doza kuştina Mûsa Anter jî wek kujerîyek "qisas nedîyar" hat qebûlkirin û dosya wî hilanîn refikên bi toz.

Piştî mikurdarê PKK û JITEM'ê Abdulkadir Aygan yê lêzimê Abdullah Ocalan wek penaber revîya Ewropa, him li PKK û him jî li dewletê mikur hat, tevî gelek cînatyên JITEM kuştina Mûsa Anter jî wek kuştinek ji alî JITEM'ê hatiye

kirin kifş kir û wek kujer jî navê Hemît Yildirim'ê Şirnexî da.

Lê heta 20 salan, tevî ku him dewlet û him jî PKK vî meriva nasdikir, kesek bi dûv vî Hemîd'î neket; bi ser de jî ji xwe re

zewicî, bû xwedî zaro û xizmeta xwe ya ji dewletê re dewam kir û her roj bi giregirên dewletê re rabû û rûnişt.

Lê piştî 20 salan heger çi qewimî, du rojnamevanên rojnameya tirk "Sabah"ê yê bi navê Abdurrahman Şimşek û Ibrahim Evrim Ayril, li ser daxwîyanîya A. Kadîr Aygan ketin ser şopa kujerê JITEM'ê Hamît Yildirim, wênayên wî yê kevn û nuh bi destxistin rê şahidan (A. Aygan, O. Miroglu) dan û serî li Serdozgerîya Komarîya Destûrmendîya Taybet yê Amedê da û kujer dan girtin.

Tê ragihandin ku Serdozgerî bi sergirani li ser lêpîrsîn û îfadeya kujer bisekine, wê gelek kuştinên kujerîyê û girêdanên wan derkevin holê.

netewe.com

HEVDÎTINÊN OCALAN Û EMERÎKA

Ocalan û Emerîka civiyane

Gelo li pişt perdê çi dibe? Serokê PKK'ê Ocalan ligel kî hevdiştinan dike ji bilî MIT Tirkîyê? Rojnameya Aydinlik ya Tirkîyê berdeamiya nivîsa xwe ya duhî di der barê Ocalan de îro (1/7/2012) idîayek belav kir. Rojnameyê di beşê duhî de gotibû ku Serokê PKK'ê bi balefireke taybet ji girava Îmraliyê birine bajarê Bursa, û di her carê de bi deh rojan li mêvanxaneyê MÎT'ê ya li Bûrsayê de dimîne. Di beşê îro de jî balê dikişîne ser hevdiştina Ocalan û Emerîka. Li gor rojnameyê çarşema derbasbûyî Ocalan û Emerîkî li hev civiyane. Hevdiştin ji derveyî girava Îmraliyê pêk hatiye. Bê guman ev nûçeya der barê Ocalan de ji aliyê rojnameya Aydinlik ve tê belavkirin li gor hin jêderane û cîdî û girîng in. Lê heta niha ne berpîrsên bilind yê dewleta Tirk û ne jî aliyê PKK'ê bersiva van hevdiştinan dane.

Avestakurd

Demirtaş Hevdiştina Erdogan û Zana Nirxand

Hevserê BDPê Selehattin Demirtaş li Amedê civînek lidarist, hevdiştina Zana û Erdogan nirxand. Demirtaş derbarê hevdiştinê de got 'hêvidikim ku ser xêre be'. Piştî vê, nuçevanekê li Demirtaş pîrsî û got 'dibêjin ku Ocalan ne li Îmraliyê'. Selehattin Demirtaş wiha bersiv da: "Ocalan li Îmraliyê ye. Ji bilî vê yekê hemû gotin derew û manîpûlatîfîn".

xeberenkurdi.com

Hewlêr (Rûdaw) – Di raporeke hejmarê duh a rojnameya El-Heyat a çapa Londonê de raporekê bi navnîşana jor hatiye, amaje dide ku hikûmeta Herêma Kurdistanê hewl dide berhe-ma xwe ya petrolê zêde bike.

Di raporê de tê gotin ku: "Ev hewldana Herêma Kurdistanê bûye cihê tîrsa hikûmeta federe ya Bexdayê ku ev demeke şerekî siyasî di navbera wan de li holê ye. Li gel ku bakurê Iraqê di nîv serxwebûnekê de derbas dibe û heta vêga hewldan nehatine kirin ji bo serxwebûnê, lê berî demekê serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî ragihandibû ku hawara xwe digihîne referendum û serxwebûnê ger kêşeyên Hewlêr û Bexdayê bê çareserî bimînin."

Mesûd Barzanî di dema borî de êrişên tund birin ser serokwezîrê Iraqê Nûrî Malîkî, li gel vê yekê jî Herêma Kurdistanê şandina derve ya petrolê rawestand. Li Herêma Kurdistanê hikûme-

teke navendî heye, hêzên emînî yê serbixwe hene, li gel al û sînor jî, lê di aliyê aborî de girêdayî hikûmeta Bexdayê ye ku salane bi rêjeya ji sedî 17 ji butçeya Iraqê ji herêmê re terxan dike.

Di hundirê çend salên borî de desthilatdarên hikûmeta Herêma Kurdistanê dehan peyman li gel kompaniyên biyanî yê petrolê îmze kirin.

Herwiha Herêma Kurdistanê ragihandiyê ku bi niyet e boriyên petrolê yê serbixwe jî dirust bike da ku bi awayekî serbixwe petrolê bişîne derve. Lê hikûmeta Bexdayê jî daxuyand ku divê hemû peymanên petrolê bi razîbûna hikûmeta Iraqê bin û li jêr destê wê bin.

Çavdêrê siyasî yê taybetmend di warê karûbarên

Barzanî, Kemal Burkay Qebûl Kir

Serokê Herêma Kurdistanê li Selahadînê Kemal Burkay, Bayram Bozyel û Celal Yıldız qebûl kir.

Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî li Selahadînê şanda HAK-PARê (Partiya Maf û Azadiyan) Kemal Burkay, Bayram Bozyel, Celal Yıldız qebûl kir.

Di hevdiştinê de rewşa pîrsa Kurd, pêşvekirina demokratîk hate rojevê. Him Barzanî him jî şanda HAK-PARê bi bo gavên demokratîk kefxweşiyên xwe anîn ziman. Herdu alî jî destnîşankirin ku gavên demokratîk û reya aştiyanê ji bo çareserkirina pîrsa Kurd, tev jîyina Tirk û

Kurda gelek girînge. Hevdiştinî bi dîmen û qediya. peyamên girîng û xweşî

Erdogan pêşwaziya Zana kir

Serokwezîrê Tirkîye Recep Tayyip Erdogan îro li avahiya serokwezîriyê d pêşwaziya parlamentera Diyarbekirê Leyla Zana kir. Hevdiştina Erdogan û Zana nêzikî demjimerek û nîv berdeham kir û di hevdiştinê de

cigirê serokwezîr û berpîrsê pîrsa kurd Beşir Atalay jî amade bû. Piştî hevdiştinê tu konferansên rojnemmayanî pêjknehat û tu daxuyanî nehatin dayin. Tê zanin ku daxuyaniya Zana di derbarê Erdogan de dayî di nava BDP-ê

û KCD de bû sedem ku Leyla Zana bi tundî hate rexne kirin herweha li gora nûçeya rojnema Tirk Radikalê jî, bi daxuyaniyekî Qendilê nexwestiyê Zana Erdoga bibîne. Di vê derbarê de hatiye gotin ku : Divê heviyên vale nedin gel, bi Erdogan tiştê çareser nabê û ew dixwazê xapandinê bike. Nabê kesên welat parêz xwe ji xeta netewî dûr bixin. Qendil bi vê daxuyaniyê bala Leyla Zana kişand. Lê hêdî hêdî dê agahdariyên di hevdiştinê de derkevin hole. Herweha her rêya ku şer ji hole rake û dengê çekan û operasyonan bide sekinandin berjewendiya herkesekî ya civatê û berjewendiya gelên Tirkîye û Kurdistanê de ye.

rojevakurd.com

Petrol kilîta serxwebûna Kurdistanêye

Nêçîrvan Barzanî: Ji mafê kurdan e çarenivîsa xwe diyar bikin

Iraqê de li malpera Historian Red Fisher dibêje: "Êdî ron dibe ku kurd gav bi gav kilîta serxwebûnê dibînin." Rêveberê malpera Iraq Oil Form jî dibêje: "Derdikeve ku baştir e kurd ji Iraqê cuda bibin di aliyê aborî de. Lewma vêga mijûlî dirustkirina boriyên xaz û petrolê ne."

Wezîrê serwetên xwezayî Aştî Hewramî di gulana borî de ragihand: "Plan wisa ye hêla xazê di navbera Herêma Kurdistan û Tirkîyê de bê dirustkirin." Hewramî herwiha eşkere kir ku hêleke petrolê heye milyonek bermîlên petrolê ber bi bendera Cîhan a Tirkîyê dibe, lewma tê dîtin ku hebûna hêleke petrolê di navbera Tirkîyê û Herêma Kurdistanê de serxwebûna aboriya herêmê radigihîne.

Derbarê peymanan kompaniya Exxon Mobil jî,

şewirmendekî Nûrî Malîkî ji ajansa France Press re ragihandibû: "Peymanên herêmê li gel kompaniyên mezin şerekî mezin derdixin ku yekrêziya Iraqê têk dide û şer dirust dike, lewma Malîkî rasterast ji serokê Emerîka Barak Obama daxwaz kir vê rewşê çareser bike û nehêle kurd û Exxon Mobil bigihîjin peymanekê."

Cîgirê serokwezîrê Iraqê ji bo karûbarên enerjîyê Husên Şehrîstanî agahdarî da kompaniyên fransî ku li gel hikûmeta Herêma Kurdistanê peymanan îmze nekin.

Serokwezîrê hikûmeta Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî jî di nîsana borî de ragihandibû ku herêm girêdayî destûrê ye û "Ji mafê kurdan e çarenivîsa xwe diyar bikin."

xeberenkurdi.com

Türkiye Suriye ilişkileri geçmişten beri inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir. Kemalist Türkiye kurulduğunda, Suriye, Fransız mandasıydı. Suriye, Fransız mandasıyken, Türkiye rüşvet karşılığında nüfusunun çoğunluğu Kürt ve Nusayri olan Antakya'yı Fransızlardan aldı. Aynı şekilde Türkiye'nin, Kuzey Kürdistan'da baraj yapmasından dolayı Suriye'ye giden suyun azalması Türk-Arap ilişkilerinde hep bir gerginlik yaratmıştır. Bu yüzden Beşar Esad'ın babası Hafız Esad, PKK lideri Abdullah Öcalan'ı yıllarca Suriye'de konuk etti. Aynı şekilde silahlı Türk solu militanlarına yıllarca ev sahipliği ve hamilik yaptı. Türkiye'nin muhalif Kürtlere kucak açan Suriye'nin Baasçı yönetimi, kendi Kürtlere ve Iraklı Kürtlere sert bir tutum takındı. Türkiye Kürtleriyle flörtü de 1999 yılında NATO'nun desteklediği Türkiye'nin baskıları sonucu PKK lideri Abdullah

savaşta ilk hedef olursun mesajı ilettiler. Türkiye mesajı çantasına koyup hemen Batılı müttefiklerinin yanında soluğu aldı. NATO ve Birleşmiş Milletler nezdinde girişimlerde bulundu. Türkiye'nin beklentisi Batı'nın NATO vasıtasıyla Suriye'ye askeri bir müdahalede bulunmasıdır. Birleşmiş Milletler böyle bir karar alamaz; çünkü Rusya ve Çin böyle bir kararı veto eder. NATO'nun böyle bir karar alması da zor görünüyordu. Çünkü Kasım ayında ABD seçimleri var hiçbir hükümet seçimler öncesi bir savaşa girip seçmenin tepkisini çekemez. Aynı şekilde Avrupa'da da bunu yapacak ülke yok. Fransa'da sosyalistler böyle bir şey yapmaz, zaten avro bölgesinde ciddi bir kriz dururken kimse Türkiye için Suriye'yle bir savaşa girmez. Ama Türkiye'yi gaza getirip Suriye ile bir savaşa sokmak isteyeceklerdir. Türkiye'de bunun farkında böyle bir savaşa girmeyecek. Bunun nedenleri

madı, üstelik İsrail ile hiçbir ekonomik faaliyetini durdurmadı. Türkiye'nin şimdi bir uçak için Suriye'ye savaş açması -artı Suriye hava sahasında düşürülmüş bir uçak- pekte inandırıcı gelmeyecek. Zaten Türkiye'nin de böyle bir niyeti yok. Bu Türkiye'nin dış siyasetindeki ilk hüsrani değildi. Ermeni soykırımını kabul eden Fransa'ya uyguladığı ekonomik ambargoyu kaldırdı. Yine Rumlarla yaşadığı sorunu ve Türkiye'nin sürekli Rumlara tehdit etmesi üzerine Avrupa Parlamentosundan tepki aldı. Avrupa Türkiye'nin Rumlara olası bir müdahalesinde, Rumlara koruyacağını deklare etti. Türk dış politikasında bir özet geçerse elde var sıfır. Türkiye sadece Kürtlere karşı hoyrat davranıyor, gücü sadece Kürtlere yetiyor.

TÜRKİYE ORTADOĞU'UNUN GÜVENİLMEZ DEVLETİDİR

Türkiye, soğuk savaştan beri Orta-

Bugün Ortadoğu'da anti-Kürt ittifak dağılmış durumda. Kürtlerin bu durumdan maksimum düzeyde yararlanmaları lazım. Böyle tarihi fırsatlar her zaman ele geçmez. Şu anda Kürtler iki ayrı blokla hareket ediyorlar. KDP öncülüğündeki Kürtler, Türkiye ile ittifak kurarken, PKK ve YNK öncülüğündeki Kürtler ise İran ve Suriye ile ittifak içindeler. Bu iki blokta Kürtlerin en büyük düşmanlarıdır, dolayısıyla bu ittifaklar Kürtlere zaman ve güç kaybindan başka hiçbir şey sağlamayacak. Kürtlerin acilen bir Ulusal konferans toplayıp ortak politikalar belirlenmesi gerekir. Eğer bu sene ulusal konferans gerçekleşirse bunun sorumlusu konferansı sürekli erteleyen Kürdistan Bölgesel Hükümeti başkanı Sayın Mesut Barzani'dir. Şu an omuzlarında tarihi bir sorumluluk var, böyle bir konferansı gerçekleştirerek, ciddi bir önderlik mertebesine çıkabilir ya da Kürtler arası bir-

TÜRKİYE'NİN GÜCÜ SADECE KÜRDLERE YETİYOR

Öcalan'ın Suriye'yi terk etmesiyle bitti. Aslında Hafız Esad biraz dirensen Türkiye geri adım atardı. Çünkü, Türk ordusunun Türk-Yunan savaşı (onu da Kürt ve Rusların desteğiyle gerçekleştirdi) ve o dönem 60-70 bin nüfuslu Kıbrıs dışında uluslararası bir başarı ve tecrübesi yok. İçerde de kendi Kürtleriyle olan iç savaşında zor durumdayken böyle bir savaşa giremezdi. Suriye'nin Öcalan'ı sınır dışı etmesinin nedeni, hem kendi Kürtlerinin bir tehlike oluşturmaya başlaması, hem de PKK'nin sürdürdüğü savaşın Türkiye'yi dize getirmeyeceğini düşünmesi olabilir ya da dize getirmesini istememesi de olabilir.

TÜRKİYE UÇAK OLAYININ ÜSTÜNE SOĞUK BİR BARDAK SU İÇECEK

Konuya gelirse Suriye 24 Haziran'da Suriye hava sahasını ihlal eden bir Türk keşif uçağını düşürdü. Türk tarafı kısa süreli bir şok yaşasa da müttefikleriyle durum değerlendirmesi yaptıktan sonra şoku atlattı. Suriye yönetimi bilerek bu Türk uçağını düşürdü. Bunun çeşitli sebepleri var, Türkiye'nin keşif uçaklarıyla Suriye'nin askeri bölgelerini ve kritik noktaların istihbaratını alıp, silahlı muhaliflere veriyordu. Özellikle Batı'nın Türkiye'yi Suriye muhalefetine üssü yaptığından beri, Türkiye sürekli Suriyeli muhaliflere destek veriyordu. Bu, bölgenin iki büyük gücü İran ve Rusya'yı rahatsız ediyordu. Bu uçağın düşürülmesiyle, Rusya ve İran; Türkiye'ye gözdağı verdiler. Bir anlamda eğer sen, Batı'nın sınır karakolu görevinde ısrar edersen gelişecek bölgesel bir

çok, Türkiye'deki Kürtlerle yapılan iç savaş ve Türk ordusunun hantal yapısı belli başlı nedenlerdir. Velhasıl Türkiye bu olayda hamasi söylemlere sarılacak ve sonra da üstüne soğuk bir bardak su içecek. Dünya alıştı Türkiye'nin bu palavralarına, bu yüzden kimse Türkiye'yi ciddiye almayacak.

TÜRKİYE'NİN GÜCÜ SADECE KÜRDLERE YETİYOR

Türkiye'de AKP hükümetinin iktidarının başlarında yürüttüğü komşularla sıfır sorun politikası iflas etti. Şu an Türkiye bütün komşularıyla sorun yaşamaktadır. Türkiye, kurulduğundan beri anti-Kürt cephedeki en büyük müttefikleri olan İran, Suriye ve Irakla sorun yaşıyor, aynı şekilde Ege'de Yunanistan ve Kıbrıs Cumhuriyeti ve Ortadoğu'daki en büyük müttefiki İsrail ile sorun yaşıyor. Türkiye şu an Ortadoğu'da yalnızları oynuyor. Bu yüzden bugün dört elle Kürtlere sarılmış ve bugün Güney Kürdistan yönetimiyle sıcak ilişkiler geliştirmiş durumda. Türkiye dış politikada adeta hüsrana yaşadı. İsrail ile yaşadığı, 'Mavi Marmara ve alçak koltuk' krizinde, İsrail'e hiçbir adım attıramadı. Özellikle İsrail'in Mavi Marmara'ya uluslararası sularda müdahale edip 11 sivil Türk vatandaşını öldürmesi ve üstüne Türkiye'nin tüm ısrarlarına rağmen özür dilememesi, Türkiye'yi dışarıda zor ve gülünç bir duruma düşürdü. Normalde İsrail'in yaptığı uluslararası hukukta savaş nedeniydi. Türkiye bunun için İsrail'e savaş aç-

lik olanağını kaçıran yetenezsiz lider olarak tarihe geçebilir. Yani Vezir olmakta, rezil olmakta kendisinin elinde. Kürtler düşmanlarının jokeri olmaktan çıkıp asıl oyuncu olarak Ortadoğu'daki hak ettiği yeri almalı. Herkes kartını açmış ve Kürt jokerini kullanmayı bekliyor. Türkiye ilk Kürt jokerini öne sürdü bile; Suriye muhalefetine başına hiçbir Kürt partisiyle ilişkisi olmayan bir

doğu'da Batının bir ileri karakolu görevi yürütüyor. Batı'nın Ortadoğu'ya her müdahalesinde bir üs görevi üstlendi. Bu yüzden Türkiye, Ortadoğu'da güvenilmeyen devlet konumunda. Batı'nın sürekli Türkiye'yi, pohpohlayıp Araplara örnek göstermesini, Arap demokratlardan tepki aldı. Çünkü onlar biliyor ki Batı'nın maşası ve kendi Kürtleri ile muhalefetine tutuklama ve öldürmekte olan bir Türkiye onlara örnek olamaz. Türkiye'deki yeni Neo-Osmanlıcılar (Neo-Jön Türkler) Batı'nın ileri karakol görevi sayesinde, Ortadoğu'yu kontrol etme hayalleri kursaklarında kaldı. Türkiye'nin dış politika da efelenmesi iç kamuoyuna yöneliktir, yani kendin çal kendin oyna hesabı. Dışarıya karşı bağırp çağırarak yükselen milliyetçi hezeyanları tatmin etmek ve milliyetçi oyları almaktan başka bir artışı yok.

ORTADOĞU'DA KÜRTLERİN SON DURUMU

Kürdü getirerek ilk hamlesini yaptı. Sanırım tarih tekrür ediyor, ikinci bir İdris-i Bitlisi vakası yaşıyoruz.

Türkiye'deki Kürt meselesi için birkaç şey söylesem, şu an herhangi bir ateşkes olmayacak. Türkiye güvenlik politikalarından vazgeçmiş değil. Sadece taktiksel olarak bazı adımlar atarak oyalama ve uzatmaya oynuyor. PKK'nin de ateşkes yapmak gibi bir niyeti yok. Bunda hem devletin tavrı, hem de PKK'nin müttefiklerinin tavrı etkili. Devlet bu ortamda Kandil'e herhangi bir kara operasyonu gerçekleştiremez. Hem Kürt karşıtı ittifakın bozulması ve böyle bir operasyona Maliki yönetiminin karşılık verme olasılığının olması ve Ortadoğu'nun karışık durumu bunu mümkün kılmıyor. Şu an Ortadoğu'da Kürtler üzerinde bir satranç oynanıyor, bakalım Kürtler piyonluktan oyun kurucuya geçebilecek mi? Bekleyip göreceğiz.

Erdoğan Alparslan

'Öcalan'ın yaşamından endişeliyiz'

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a yönelik 11 aydır devam eden ağırlaştırılmış tecridi protesto eden Kürtler, „Hayatından endişe duyuyoruz“ dedi. Tutuklu Aileleri Yardımlaşma Derneği (TUAD) üyeleri dün bir kez daha Bakırköy Cezaevi önünde eylem yaptı. Öcalan'ın üzerindeki ağırlaştırılmış tecrit, hasta tutukluların durumu ve cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine dikkat çekilen eylemde, „Cezaevlerinde ölümlere son-hasta tutsaklara özgürlük“ pankartı, „Devrimci tutsaklar köle değildir“ dövizi ile hasta tutsakların fotoğrafları taşındı. TUAD Başkanı Mahmut Taştan, Kürt Halk Önderi'nden yaklaşık 1 yıldır haber alınmadığını belirterek, „Sayın Abdullah Öcalan 13 senedir İmralı Cezaevi'nde tek başına tutuluyor. Bir yıldır ise avukatları ile görüşürülmesi tamamen engelleniyor. Ölüm ile tehdit edildi. Saçları kesildi, zehirlendi. Avukatları tutuklandı. Kısaca birçok psikolojik baskıya maruz bırakıldı. Fakat şu anki durum şimdiye kadar ki; süreçten daha farklı daha sancılı. Bizler Sayın Abdullah Öcalan'ın hayatından endişe duyuyoruz. PKK ve Kürt Halk Lideri Abdullah Öcalan'ın yaşayıp yaşamadığını bilmiyoruz“ diyerek, avukat görüşmenin bir an önce gerçekleşmesini istedi.

yeniozgurpolitika.org

4 asker öldürüldü

Hakkari'de yaşanan 3 ayrı çatışmada 4 askerin öldüğünü açıklayan HPG, İran-Türkiye doğalgaz boru hattına yönelik sabotaj eylemini de üstlendi. HPG Basın ve İrtibat Merkezi(BİM), Hakkari'de 27-29 Haziran tarihleri arasında 3 ayrı çatışmanın yaşandığını duyurdu. 27 Haziran'da Çukurca'ya bağlı Sere Seve Taburu yakınlarında yaşanan çatışmada 1 askerin öldüğü, 1 askerin de yaralandığı bildirildi. Çukurca'daki diğer çatışma ise Türk ordu birlikleriyle YJA Star gerillaları arasında yaşandı. Bilican Alayı yakınlarında operasyona çıkan askerlerle kadın gerillalar arasında yaşanan çatışmada, 2 askerin öldüğü belirtildi. Hakkari'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Haruna Karakolu yakınlarında 29 Haziran'da yaşanan çatışmada ise 1 askerin öldüğü kaydedildi.

yeniozgurpolitika.org

Город Киркук расположен в 250 км к северу от столицы Ирака Багдада. Район Киркука находится между горами Загрос на северо-востоке, рекой Заб и рекой Тигр на западе, горами Хамрин на юге, и рекой Сирван на юго-востоке.

Современный город Киркук стоит на месте древней хурритской и ассирийской столицы Аррапха, которая была построена около реки Хаса около 5000 лет назад. Из-за стратегического географического положения города, за Киркук сражались три империи: Ассирия, Вавилон и Мидия, которые контролировали город в различные времена.

президента Мам Джаляля Талабани

Все административные и управленческие центры находятся в руках Курдов.

По новой Конституции Ирака согласно статье 140, провинция Киркук и некоторые территории которые незаконно отделены были от Южного Курдистана режимом БААС, должны опять вновь войти в пределы границы регионального Курдистана.

Президент Курдистана Масуда Барзани в своём обращении к народу Курдистана в ночь на праздник Навруз поставил ультиматум в жестком виде

входил в состав Османской империи. Далее, до получения Ираком независимости город находился в подмандатной Великобритании территории.

Население

В 1987 году население города составляло 664 тыс. человек. Население в 2002 — 1739 тыс. человек, один из трёх городов-миллионников Ирака.

В 1794 г. в Мосуле жили 25 тысяч арабов, 16 тысяч курдов и около тысячи евреев. В результате родственных браков многие курдские семейства и целые племена со временем арабизировались: так, курдское

чисток».

Послевоенное состояние

После 1991 года 4 района Мосульской провинции оказались под контролем Регионального правительства Курдистана.

В настоящее время провинция вся полностью подконтрольна курдам. По итогам многосторонних межэтнических переговоров достигнуто соглашение, согласно которому мэром почти двухмиллионного Мосула должен быть араб, а его заместителем — курд. 5 апреля 2003 г. под охраной и под надзором армии США прошли выборы в муниципальный совет, состоящий из 24 человек. В него

Киркук и Мосул исконные города Курдистана

Исторически здесь проживает смешанное этническое население: курды, туркоманы, ассирийцы, арабы и армяне.

С 1976 до середины 2006, именовалась Эт-Тамим (курдский язык: Kerkûk). Имеет большие запасы нефти и природного газа.

Территория 9 679 квадратных километров с населением на 2003 было 848 000 человек. Административный центр — город Киркук. Экономика

Киркук — центр нефтяной промышленности Южного Курдистана. Месторождение Киркук, открытое в 1927 году и разрабатываемое с 1934 года, одно из крупнейших в мире.

Бессмертный Барзани именно из-за Киркука не договорился с режимом Ирака на протяжении революции особенно в 1970-1975 годы, правительство Ирака не хотела включать Киркук в состав Курдской автономии 11 марта.

В 2003 году 10 апреля Курдские бойцы при поддержке американских войск вошли в стратегический город Киркук. Бойцы "пешмерга" из состава Патриотического союза Курдистана вошли в Киркук.

В данный момент провинция Киркук находится по власти Патриотического союза Курдистана в реальности, она выиграла на выборах в парламент Ирака от Киркука большинство мест. Почти большинство жителей Киркука поддерживают политическую линию ПСК и находятся под сильным влиянием своего горячо любимого

правительству Ирака в лице премьера Малики для решения проблемы Киркука и отторгнутых территорий Курдистана их возвращения в прежние границы а так же все насущных проблем.

МОСУЛ, город в иракском Курдистане, центр северного губернаторства Найнава (то есть Ниневия). Расположен на западном берегу реки Тигр, где, видимо, в древности находился пригород Ниневии. в 396 км северо-западнее Багдада

В городе расположен Мосульский университет — один из крупнейших в Ираке. Жители, или выходцы из Мосула называются маслави.

История Раскопки показали, что эта местность была обитаема ещё 8000 лет назад. Собственно город Мосул был основан около 700 года до н. э. на другом берегу реки Тигр напротив Ниневии — столицы Ассирии. Город имеет большое историческое значение.

С XVI века и по 1918 год город

происхождение имеют арабские племена джалили, чадри, агават, джалмеран и др. К началу XX века удельный вес курдов в Мосуле вырос.

Согласно отчету Лиги Наций, в

1920-х годах в Мосуле курды составляли 39 % населения, арабы — 37 %; христиане (в основном ассирийцы и армяне — 18 %), туркмены и евреи — по 3 %.

По данным на 1924 год: все население Мосула — 785 468, из них турок — 65 895, курдов — 474 720, арабов — 185 763, христиан — 62 225 и евреев — 16 685.

Перед переписью населения 1957 года в Ираке аналитики прогнозировали: «Если в Мосуле перепись пройдет без подтасовок, то половина населения окажется курдами». Однако, по официальным данным, курдов в Мосуле оказалось около 40 %.

Перепись 1957 года была единственной, проводившейся достаточно свободно, без давления со стороны властей и до начала целенаправленных «этнических

вошли арабы, курды, ассирийцы, туркмены — представители всех этноконфессиональных групп, проживающих в Мосуле. (По материалам газеты «Брайти» от 4 апреля 2003 г.)

Достопримечательности

Одной из прекрасных достопримечательностей является храм Езидов «Лалеш», форма и фактура куполов которого символизирует солнечные лучи, падающие на землю.

Славу городу принесли его широкие улицы (центральная Царская улица достигала 26 м в ширину), колоссальный дворец царя Ашшурбанипала (VIII—VII вв. до н. э., его раскопки и составляют центр современного археологического участка), дворец Синахериба — основателя города, знаменитая царская Куянджикская библиотека с огромным собранием клинописных табличек (археологами найдено свыше 30 тыс. образцов, именно здесь был впервые найден текст поэмы о Гильгамеше), крепостные стены общей протяженностью более 12 км с 15 воротами, а также многочисленные скульптурные памятники (в том числе знаменитые статуи крылатых быков и львов, украшавшие некогда городские ворота) и четкая планировка городских кварталов (считается, что это был первый город в истории человечества, создававшийся по единой градостроительной схеме).

pukmedia.com

АОК: путь к решению — прекращение репрессий

Исполнительный комитет Ассоциации обществ Курдистана (АОК) выпустил заявление о курдском вопросе. В нём руководители АОК ответили на слова премьер-министра Турции Реджепа Тайипа Эрдогана о том, что единственным решением курдского вопроса является разоружение Рабочей партии Курдистана (РПК). «Единственный путь к решению — не в разоружении РПК, а в прекращении репрессивной политики Турции в Курдистане и

признании бесспорных прав народа Курдистана», — гласит заявление. Слова Эрдогана о том, что РПК «неминуемо сложит оружие» в АОК назвали повторением старых лозунгов Тансу Чиллер и других руководителей страны. В заявлении отмечено, что подобная приверженность этому убеждению указывает на желание властей достичь результата путём кровопролития и войны.

kurdishcenter.ru

Президент Барзани: Багдад пытается препятствовать развитию Курдистана

Президент Курдистана Масуд Барзани заявил, что развитию региона и его процветанию препятствуют в Багдаде, добавив, что это касается некоторых людей.

Это заявление прозвучало на пресс-конференции в присутствии премьера региона Курдистана Нечирвана Барзани, министра иностранных дел

Польши Радослава Сикорского, министра иностранных дел Швеции Карла Бильдта и министра иностранных дел Болгарии Николая Миладинова вчера после открытия болгарского консульства в Эрбиле.

Отвечая на вопрос о лишении доверия премьер-министра Ирака Нури аль-Малики, президент сказал:

"Сейчас юридический комитет производит подготовку для допроса аль-Малики в иракском парламенте, и мы будем ждать результатов этой работы".

Что касается иностранных сделок с регионом, Барзани заявил, что, к сожалению, Багдад ведет политику препятствования развитию региона. Он сказал, что это мнение и позиция некоторых людей в Багдаде, а не правительства Ирака.

Барзани так же выразил поддержку требованию сирийских людей найти демократические решения самоопределения, отметив: "Большое число сирийских беженцев прибыли в Курдистан, и в настоящее время получают убежище в лагерях под руководством организации по делам беженцев региона."

Курдистан.Ру

Малики призывает к досрочным выборам

Премьер-министр Ирака Нури аль-Малики вчера призвал к досрочным выборам в качестве средства для прорыва из нынешнего политического тупика в стране.

В заявлении аль-Малики говорится, что в то время, как другие участники отказываются вести переговоры и настаивают на "создании последовательных кризисов...", мы видим своим долгом призывать к досрочным выборам, где

народ будет иметь последнее слово".

В то же время, премьер-министр вновь призвал к переговорам "на основе конституции" и пообещал провести реформы во всех государственных органах в стране.

Призыв аль-Малики о проведении досрочных выборов прозвучал на фоне консолидации усилий крупных политических блоков по допросу премьера на предмет "конституционных нарушений".

Курдистан.Ру

Выступая на конференции в Сенате Бельгии, руководитель международных отношений Демократической партии Курдистана (ДПК) Хемин Хаурами подчеркнул, что Киркук является не только региональной проблемой для курдов в Ираке, но это важный вопрос для всех курдов во всех частях Курдистана.

Он сказал: "Киркук важен потому, что его история и география связаны с курдской землей, а не потому, что там находятся нефтяные ресурсы. Как всегда подчеркивает наш президент Масуд Барзани, мы в Курдистане не примем никаких альтернатив реализации статьи 140".

Выражая позицию курдов по этому вопросу, Хемин Хаурами определил Киркук в качестве красной линии для всех курдов, всех курдских политических партий и лидеров из всех

"Киркук – красная линия курдов"

частей Курдистана.

Конференция по теме Киркука и статьи 140 была организована Бельгийским сенатором Карлом Ванлоуи и курдским институтом в Брюсселе. Ванлоуи выразил надежду, что Бельгия, Фламандский парламент и его партия внесут свой вклад в решение курдского вопроса и осуществление статьи 140.

В конференции приняли участие курдские политические лидеры и представители

различных частей Курдистана и диаспоры. Среди гостей из федерального Курдистана был глава всех езидов Мир Тахсин Бег, делегация ДПК во главе с Хаурами, представитель ДПК в Нидерландах Омер Зауити, представитель отела внешних отношений ДПК Салех Бауами, представитель езидов Хайри Элиас Бозани и Зана Хаурамани из офиса Патриотического союза Курдистана в Брюсселе.

В конференции также приняли участие президент Национального конгресса Курдистана (КНК) Тахир Кемализаде, председатель Конгра-Гел Ремзи Картал, президент Пежак Абдул Рахман Хаджи Ахмади, исполнительный член совета КСК Зюбэйир Айдар,

представитель курдской Партии мира и демократии (BDP) в Брюсселе Хатице Кобан и бывший курдский парламентарий Али Йигит.

Все курдские политические деятели выразили солидарность с позицией Регионального правительства Курдистана по Киркуку и выразили надежду на мирное решение этой проблемы, которую, по словам курдских лидеров, "ошибочно называют проблемой спорных территорий регионального правительства Курдистана. Киркук является красной линией курдов и все курды будут стоять за нее. Мы не позволим соседним странам влиять на принятие решений на нашей земле".

Участники конференции

День памяти товарищ Зилан

Уважаемые гости и пользователи нашего сайта! 30 июня в актовом зале Курдского Дома состоится вечер, посвященный памяти курдской национальной героини – товарища Зилан. Мероприятие состоится по адресу: г. Москва, ул.

Вильгельма пика дом 4а, строение 1 (метро Ботанический сад), вход с торца здания. Начало: в 18 часов. Я так сильно люблю жизнь, что готова умереть ради нее Шестнадцать лет тому назад, 30 июня 1996 года, в знак протеста против покушения на Абдуллу Оджалана, организованного турецкими спецслужбами, во время военной церемонии в Дерсима Зилан взорвала себя, уничтожив 20 и ранив десятки военнослужащих. Зилан доказала всему миру, что любой курд или курдянка могут стать живой бомбой в случае если кто-либо посмеет покуситься на жизнь национального лидера. Зилан (Зейнаб Киначи) родилась в 1972 году в городе Малатья в северном Курдистане. Она была младшим ребенком в небогатой семье, принадлежавшей к роду Мамурки из села Алмали. Успешно окончив среднюю школу в 1986 году, Зилан поступила в лицей для девочек в городе Стамбуле, по окончании которого, став техником-рентгенологом, устроилась на работу по специальности в Стамбуле. Затем Зилан поступила в университет города Малатья, на факультет психологии, ей приходилось совмещать учёбу с работой в больнице. Во время учёбы в университете Зилан познакомилась с группой участников национальной-освободительной борьбы и вскоре стала принимать участие в деятельности РПК. Ее активность, живость, любознательность и ораторский дар создали ей популярность среди молодежи. Зилан сама организовала и возглавила группу молодых патриотов. В 1994 году Зилан вступила в ряды курдских партизан. Зимой 1995 года ее муж был арестован по обвинению в сотрудничестве с Фронтом национального освобождения Курдистана, и в том же году Зилан с группой партизан ушла из города Дерсима в горы. 30 июня 1996 года, несколько дней спустя после покушения на Абдуллу Оджалана, совершенного турецкими службами, Зилан, обвязав себя 20 килограммами взрывчатки, вошла в толпу военнослужащих и взорвала себя. Идя на смерть, Зилан писала: «Я иду на это осознано, без колебаний. Высший смысл моей жизни — счастье людей. Эта жизнь должна быть изменена. Я хочу поддержать в людях веру. Я жертвую собой ради блага всех угнетенных и эксплуатируемых людей, ради независимости народов Курдистана и освобождения курдских женщин... Я жертвую своей жизнью, это всё, что у меня есть, если бы у меня было что-нибудь более ценное чем жизнь, я несомненно пожертвовала бы и им. Я не боюсь встать перед дулом автомата. Не думайте, что это чисто эмоциональный порыв — мое сердце послушно моему разуму. Я так сильно люблю жизнь, что готова умереть ради нее. Вы поймете меня, друзья! Расскажите об этом нашим товарищам». Лучшие представители нашей молодежи ценою собственной жизни прокладывали и продолжают прокладывать курдскому народу нелегкий путь к свободе. Их больше нет, но их имена навечно останутся в памяти народа.

обсудили исторические предпосылки и текущую ситуацию в Киркуке и Эрбиле, и роль в Багдада и соседних стран в решении спорного вопроса.

Хаурами подчеркнул важность Киркука не только как региональной проблемы для курдов в Ираке, а как вопроса, который касается всех курдов во всех частях Курдистана: "Киркук важен из-за его исторических и географических связей с курдской землей, а не из-за его нефтяных ресурсов".

Хаурами сделал краткую историческую справку по Киркуку и объяснил актуальность статьи 140 для Курдистана: "Для нас статья 140 является единственным способом переломить под управлением государства результаты этнических чисток, произошедших во время режима Саддама Хусейна..."

ДИПЛОМАТ

№ 25 (173) 02 - 08 Июль 2012 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ

страница

Нечирван Барзани: приоритет правительства - промышленность, сельское хозяйство и туризм

Премьер-министр Курдистана Нечирван Барзани заявил, что правительство и частный сектор теперь будут уделять больше внимания промышленности, сельскому хозяйству и туризму. Барзани и его заместитель Имад Ахмед встретились с рядом инвесторов региона в Министерстве строительства, говорится в заявлении правительства Курдистана. В ходе встречи стороны обсудили ситуацию в инвестиционной деятельности в регионе и методы повышения инвестиций. Они также говорили об управленческих и правовых проблемах, возникающих в работе. Барзани заявил: "Правительство региона поддерживает инвесторов и работы по устранению барьеров, стоящих перед инвестициями в регионе".

kurdistan.ru

"Emirates Airlines" начинают ежедневные рейсы в Курдистан

"Emirates Airlines" начнут отправлять четыре рейса в неделю из Эрбильского международного аэропорта в августе, после чего в сентябре этого года стартует программа ежедневных рейсов.

Первый рейс в Эрбиль отправится 12 августа, заявила глава отдела по связям с общественностью компании, Ширин Диб.

Диб сказала, что, таким образом, Эрбиль станет третьим городом в Ираке после Басры и Багдада, откуда "Emirates Airlines" будут вести программу регулярных рейсов.

Три класса аэробусов на 300-340 мест с возможностью перевозки до 13 тонн груза будут перевозить пассажиров между Дубаем и Эрбилем.

Диб заявила, что "Emirates Airlines" обеспечат транзитные рейсы между Эрбилем и 123 городами по всему миру, и "это показывает наши возможности проникновения на рынок, который не был столь плодотворным раньше".

Зана раскрыла содержание встречи с Эрдоганом

что на встрече она сделала предложение Эрдогану в котором это чтобы прекратилась война, обеспечение домашнего ареста Оджалану, образования на родном языке для курдов, правительство должно извиниться перед курдами, сказал он.

Независимый депутат в парламент Турции от столицы Великого Курдистана города Амеда Лейла Зана на пресс-конференции пролила свет на содержание вчерашней встречи с премьер-министром Турции Реджепом Тайипом Эрдоганом. Эрдоган открыт для диалога и нежным поведением это показал сказала Зана и он оптимизмом смотрит на мирное решение проблемы. Зана отметила

pukmedia.com

Президент Курдистана утвердил бюджет 2012 года

Президент Курдистана Масуд Барзани одобрил бюджет региона на 2012 год, заявил начальник штаба регионального правительства Курдистана Фуад Хусейн.

Парламент Курдистана утвердил бюджет на воскресенье большинством голосов.

kurdistan.ru

Министерство иностранных дел Ирака отрицает участие в незаконных денежных операциях

Иракское министерство иностранных дел отрицает, что его члены причастны к незаконным финансовым сделкам за границей. На сайте министерства опровергается заявление, прозвучавшее на телеканале "аль-Шаркия" о том, что дипломаты Ирака и должностные лица в министерстве осуществляют незаконные финансовые операции. Министерство заявило, что "эти слухи являются необоснованными, не соответствуют действительности и не основаны на каких-либо доказательствах".

kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbir:

Ramiz CƏBRAYILOV,

Sakit Ç IRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redak-

siyanın mövqeyi üst-üstə

düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri, 40 küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnısan: Bakı 40 soyaq S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uyğunlaşdırılıb və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: diplomat_gazeti@box.az

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filiali

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500